

ANNESS I

SOMMARJU TAL-KARATTERISTIČI TAL-PRODOTT

▼ Dan il-prodott medicinali huwa suġġett għal monitoraġġ addizzjonali. Dan ser jippermetti identifikazzjoni ta' malajr ta' informazzjoni ġidida dwar is-sigurtà. Il-professjonisti dwar il-kura tas-sahha huma mitluba jirrappurtaw kwalunkwe reazzjoni avversa suspettata. Ara sezzjoni 4.8 dwar kif għandhom jiġi rappurtati reazzjonijiet avversi.

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Corlentor 5 mg pilloli miksija b'rita.

2. GHAMLA KWALITATTIVA U KWANTITATTIVA

Pillola waħda miksija b'rita fiha 5 mg ivabradine (ekwivalenti għal 5.390 mg ivabradine hydrochloride)

Eċċipjent b'effett magħruf: 63.91 mg lactose monohydrate
Għal-lista kompluta ta' eċċipjenti, ara sezzjoni 6.1.

3. GHAMLA FARMAČEWTIKA

Pillola miksija b'rita.

Pillola miksija b'rita, kulur is-salamun, oblunga, b'sinjal imnaqqax fuq żewġ nahat, imnaqqxa b'“5” fuq naħha waħda u b'* fuq in-naħha l-ohra.

Il-pillola tista' tinqasam f'doži indaq.

4. TAGHRIF KLINIKU

4.1 Indikazzjonijiet terapewtiċi

Kura sintomatika ta' angina pectoris kronika stabbli

Ivabradine huwa indikat għall-kura tas-sintomi ta' angina pectoris kronika stabbli f'adulti b'mard tal-arterja koronarja b'ritmu sinusali normali u rata tat-taħbit tal-qalb ≥ 70 bpm. Ivabradine huwa indikat:

- f'adulti li ma jistgħux jittolleraw jew li għandhom kontra-indikazzjoni ghall-użu ta' beta-blockers
- jew f'kombinazzjoni ma' beta-blockers f'pazjenti li mhumiex ikkontrollati adegwatament b'doża ottimali ta' beta-blocker.

Kura ta' insuffiċjenza kronika tal-qalb

Ivabradine huwa indikat f'insuffiċjenza kronika tal-qalb tal-klassi NYHA II sa IV b'disfunzjoni sistolika, f'pazjenti b'ritmu regolari normali u li r-rata ta' qalbhom hija ≥ 75 bpm, flimkien ma' terapija standard inkluż terapija beta-blocker jew meta terapija beta-blocker tkun kontra-indikata jew mhux tollerata (ara sezzjoni 5.1).

4.2 Pożologija u metodu ta' kif għandu jingħata

Pożologija

Għad-doži differenti hemm disponibbli pilloli miksija b'rita li fihom 5 mg u 7.5 mg ivabradine.

Kura sintomatika ta' angina pectoris kronika stabbli

Huwa rrakkommandat li d-deċiżjoni li tinbeda jew tiġi titrata l-kura tittieħed bid-disponibbiltà ta' kejji serjali tar-rata tat-taħbit tal-qalb, ECG jew monitoraġġ ambulatorju ta' 24 siegħa.

Id-doža tal-bidu ta' ivabradine ma għandhiex taqbeż 5 mg darbtejn kuljum f'pazjenti li għandhom inqas minn 75 sena. Wara tlieta sa erba' ġimġhat ta' kura, jekk il-pazjent ikun għadu sintomatiku, jekk id-doža tal-bidu hija ttollerata sew u jekk ir-rata tat-taħbit tal-qalb fi stat mistrieh tibqa' iktar minn 60 bpm, id-doža tista' tiżdied għad-doža oħla li jmiss f'pazjenti li jkunu qegħdin jirċievu 2.5 mg darbtejn kuljum jew 5 mg darbtejn kuljum. Id-doža ta' manteniment ma għandhiex taqbeż 7.5 mg darbtejn kuljum. Jekk ma jkun hemm ebda titjib fis-sintomi tal-anġina fi żmien 3 xhur wara li tinbeda l-kura, il-kura b'ivabradine għandha titwaqqaf.

Barra minn hekk, għandu jiġi kkunsidrat li titwaqqaf il-kura jekk ikun hemm rispons sintomatiku limitat biss u meta ma jkun hemm ebda tnaqqis klinikament rilevanti fir-rata tat-taħbit tal-qalb fi żmien tliet xhur. Jekk waqt il-kura, it-taħbit tal-qalb jonqos b'inqas minn 50 taħbita kull minuta (bpm) fi stat mistrieh jew jekk il-pazjent iħoss sintomi relatati ma' bradikardija bħal sturdament, għeja jew ipotensjoni, id-doža għandha titnaqqas bil-qies li tinkludi d-doža l-aktar baxxa ta' 2.5 mg darbtejn kuljum (nofs pillola ta' 5 mg darbtejn kuljum). Wara t-naqqis fid-doža, ir-rata tat-taħbit tal-qalb għandha tīgi ssorveljata (ara sezzjoni 4.4). Il-kura trid titwaqqaf jekk it-taħbit tal-qalb jibqa' inqas minn 50 bpm jew jekk is-sintomi ta' bradikardija jippersistu minkejja tnaqqis fid-doža.

Kura ta' insuffiċjenza kronika tal-qalb

Il-kura għandha tinbeda biss f'pazjent b'insuffiċjenza stabbli tal-qalb. Huwa rakkomandat li t-tabib kuranti għandu jkollu esperjenza fil-ġestjoni ta' insuffiċjenza kronika tal-qalb.

Id-doža tal-bidu ta' ivabradine li normalment hija rakkomandata hi 5 mg darbtejn kuljum. Wara ġimġhejn ta' kura, id-doža tista' tiżdied għal 7.5 mg darbtejn kuljum jekk ir-rata tal-qalb waqt il-mistrieh tkun persistentement oħla minn 60 bpm jew titnaqqas għal 2.5 mg darbtejn kuljum (nofs pillola waħda ta' 5 mg darbtejn kuljum) jekk ir-rata tal-qalb waqt il-mistrieh tkun persistentement inqas minn 50 bpm jew fil-każ ta' sintomi relatati ma' bradikardija bħal sturdament, għeja jew pressjoni baxxa. Jekk ir-rata tal-qalb tkun bejn 50 u 60 bpm, għandha tinżamm id-doža ta' 5 mg darbtejn kuljum.

Jekk waqt il-kura, ir-rata tal-qalb tonqos b'mod persistenti għal taħt 50 taħbita fil-minuta (bpm) waqt il-mistrieh jew il-pazjent jesperjenza sintomi relatati ma' bradikardija, id-doža trid tīgi titrata 'l ifsel għad-doža aktar baxxa li jmiss f'pazjenti li jirċievu 7.5 mg darbtejn kuljum jew 5 mg darbtejn kuljum. Jekk ir-rata tal-qalb tiżdied b'mod persistenti 'l fuq minn 60 taħbita fil-minuta waqt il-mistrieh, id-doža tista' tīgi titrata 'l fuq għad-doža aktar għolja li jmiss f'pazjenti li jkunu qegħdin jirċievu 2.5 mg darbtejn kuljum jew 5 mg darbtejn kuljum.

Il-kura trid titwaqqaf jekk ir-rata tal-qalb tibqa' taħt 50 bpm jew jekk jippersistu s-sintomi ta' bradikardija (ara sezzjoni 4.4).

Popolazzjoni specjali

Persuni akbar fl-età

F'pazjenti ta' 'l fuq minn 75 sena, doža mnaqqsa għandha tīgi kkunsidrata fil-bidu tal-kura (2.5 mg darbtejn kuljum i.e. nofs pillola ta' 5 mg darbtejn kuljum) qabel ma d-doža tiżdied bil-qies jekk ikun hemm bżonn.

Pazjenti b'indeboliment renali

Mhemmx bżonn ta' aġġustar tad-doža f'pazjenti li jbatu minn insuffiċjenza renali u minn tneħħija tal-krejatinina ta' iktar minn 15 mL/min (ara sezzjoni 5.2).

Mhemmx informazzjoni dwar pazjenti li għandhom tneħħija tal-krejatinina ta' inqas minn 15 mL/min. Minhabba f'hekk ivabradine għandu jintuża bi prekawzjoni f'dawn in-nies.

Pazjenti b'indeboliment tal-fwied

Mhemmx bżonn ta' aġġustar tad-doža f'pazjenti li jbatu minn indeboliment ħafif tal-fwied. Għandhom jittieħdu prekawzjonijiet f'pazjenti li jbatu minn indeboliment moderat tal-fwied meta jkunu qed jieħdu ivabradine. L-użu ta' ivabradine huwa kontra-indikat f'pazjenti li jbatu minn indeboliment qawwi tal-fwied, minhabba li għadu ma ġiex studjat f'dawn in-nies u hija mistennija żieda kbira fil-kxif sistemiku (ara sezzjoni 4.3 u 5.2).

Popolazzjoni pedjatrika

Is-sigurtà u l-effikaċja ta' ivabradine fit-tfal taħt it-18-il sena ma ġewx determinati s'issa. Dejta mhux disponibbli.

Metodu ta' kif għandu jingħata

Il-pilloli għandhom jittieħdu mill-halq darbtejn kuljum, jiġifieri darba filghodu u darba filghaxija waqt l-ikel (ara sezzjoni 5.2).

4.3 Kontraindikazzjonijiet

- Sensittività eċċessiva għas-sustanza attiva jew għal kwalunkwe wieħed mill-eċċipjenti elenkti fis-sezzjoni 6.1
- Rata tat-taħbit tal-qalb mistrieha ta' inqas minn 70 taħbita fil-minuta qabel il-kura
- Xokk kardjogeniku
- Infart mijokardijaku akut
- Ipotensjoni severa (< 90/50 mmHg)
- Indeboliment sever tal-fwied
- Sindromu *sick sinus*
- Imblokk sino-atrijali
- Insuffiċjenza tal-qalb instabbi jew akuta
- Pazjenti dipendenti fuq pace maker (ir-rata tal-qalb imposta esklussivament mill-pacemaker)
- Anġina instabbi
- Imblokk AV tat-3 grad
- Użu flimkien ma' impedituri taċ-ċitokromu qawwi P450 3A4 bħal medicini kontra l-fungi tat-tip azole (ketoconazole, itraconazole), antibijotiċi tat-tip macrolide (clarithromycin, erythromycin *per os*, josamycin, telithromycin), impedituri HIV protease (nelfinavir, ritonavir) u nefazodone (ara sezzjoni 4.5 u 5.2)
- Użu flimkien ma' verapamil jew diltiazem li huma inibituri moderati ta' CYP3A4 bi proprjetajiet ta' tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb (ara sezzjoni 4.5)
- Tqala, treddiġ u nisa li jista' jkollhom it-tfal li ma jużaww miżuri ta' kontraċezzjoni xierqa (ara sezzjoni 4.6)

4.4 Twissijiet speċjali u prekawzjonijiet ghall-užu

Twissijiet speċjali

Nuqqas ta' benefiċċju mill-eżitu kliniku f'pazjenti b'anġina pectoris sintomatika kronika stabbli
Ivabradine huwa indikat ghall-kura sintomatika ta' anġina pectoris kronika stabbli peress li ivabradine ma għandu ebda benefiċċju fuq eżi kardjavaskulari (eż. infart mijokardijaku jew mewta kardjavaskulari) (ara sezzjoni 5.1).

Kejl tar-rata ta' taħbit tal-qalb

Minħabba li r-rata tat-taħbit tal-qalb tista' tvarja b'mod konsiderevoli maž-żmien, għandu jiġu kkunsidrat il-kejl serjal tar-rata tat-taħbit tal-qalb, ECG jew monitoraġġ ambulatorju fuq 24 siegħa meta tiġi ddeterminata r-rata tat-taħbit tal-qalb fi stat mistrieh qabel tinbeda l-kura b'ivabradine u f'pazjenti kkurati b'ivabradine meta tiġi kkunsidrata titrazzjoni. Dan jaapplika wkoll għal pazjenti b'rata baxxa tat-taħbit tal-qalb, b'mod partikolari meta r-rata tat-taħbit tal-qalb tinżel għal taħt 50 bpm, jew wara tnaqqis fid-doża (ara sezzjoni 4.2).

Arritmiji kardijaċi

Ivabradine m'hwiex effikaċi fil-kura jew prevenzjoni ta' arritmiji kardijaċi u bl-istess mod jitlef l-effikaċja tiegħi meta sseħħi taki-aritmija (eż. takikardija ventrikulari jew supraventrikulari). Minħabba

f'hekk ivabradine m'huwiex irrakkomandat f'pazjenti li jbatu minn fibrillazzjoni atrijali jew xi arritmiji kardiaca oħra li jinterferixxu mal-funzjoni ta' *'sinus node'*.

F'pazjenti kkurati b'ivabradine, hemm riskju akbar li tiġi žviluppata fibrillazzjoni atrijali (ara sezzjoni 4.8). Il-fibrillazzjoni atrijali kienet aktar komuni f'pazjenti li użaw ukoll amiodarone jew anti-arritmici qawwija tal-klassi I fl-istess hin. Huwa rakkomandat monitoraġġ kliniku u regolari f'pazjenti li qegħdin jieħdu ivabradine minħabba r-riskju ta' fibrillazzjoni atrijali (paroċċiżmali jew sostnuta). Dan għandu wkoll jinkludi monitoraġġ bl-ECG jekk huwa klinikament indikat (eż. f'każ ta' anġina eżasperata, palpazzjonijiet, u polz irregolari).

Il-pazjenti għandhom jiġu infurmati dwar is-sinjali u s-sintomi ta' fibrillazzjoni atrijali u għandhom jingħataw il-parir biex jikkuntattjaw lit-tabib tagħhom jekk dawn iseħħu..

Jekk matul il-kura tiżviluppa fibrillazzjoni atrijali, il-bilanc tal-benefiċċċi u r-riskji ta' kura kontinwa b'ivabradine għandu jiġi kkunsidrat mill-ġdid b'attenzjoni.

Il-pazjenti li jkollhom insuffiċjenza kronika tal-qalb b'difetti fil-konduzzjoni intraventrikolari (imblokk fil-bundle branch tax-xellug, imblokk fil-bundle branch tal-lemin) u dissinkronija ventrikolari għandhom jiġu mmonitorjati mill-qrib.

Užu f'pazjenti b'imblokk AV tat-2 grad

Ivabradine m'huwiex rakkomandat f'pazjenti b'imblokk AV tat-2 grad.

Užu f'pazjenti b'rata tat-taħbit tal-qalb baxxa

Ivabradine m'għandux jinbeda f'pazjenti li qabel il-kura jkollhom rata tat-taħbit tal-qalb waqt il-mistrieh ta' inqas minn 70 taħbita fil-minuta (ara sezzjoni 4.3).

Jekk waqt il-kura ir-rata tat-taħbit tal-qalb mistrieha tonqos b'mod persistenti għal inqas minn 50 bpm jew jekk il-pazjent iħoss xi sintomi relatati ma' bradikardija bħal sturdament, għeja kbira jew ipotensjoni, id-doża għandha titnaqqas jew il-kura għandha titwaqqaf jekk ir-rata tat-taħbit tal-qalb tkun inqas minn 50 bpm jew sintomi ta' bradikardija jipperċisti (ara sezzjoni 4.2).

Užu flimkien ma' imblokkaturi tal-kanal tal-kalċju

L-užu ta' ivabradine huwa kontraindikat flimkien ma' calcium *channel blockers* li jbaxxu r-ritmu tat-taħbit tal-qalb bħal verapamil jew diltiazem (ara sezzjoni 4.3 u 4.5). Ma deherx li ivabradine flimkien ma' nitrates u ma' dihydropyridine calcium *channel blockers* bħal amlodipine jagħmel hsara. Ivabradine flimkien ma' dihydropyridine calcium *channel blockers* ma jidħirxi li kelleu effikacja addizjonali.

Insuffiċjenza kronika tal-qalb

L-insuffiċjenza tal-qalb trid tkun stabbli qabel ma tiġi kkunsidrata l-kura b'ivabradine. Ivabradine għandu jintuża b'kawtela f'pazjenti b'insuffiċjenza tal-qalb bi klassifikazzjoni funzjonali IV tan-NYHA minħabba l-ammont limitat ta' dejta f'din il-popolazzjoni.

Attakk ta' puplesija

L-užu ta' ivabradine muhiex irrakkomandat minnufih wara attakk ta' puplesija għax mhemma informazzjoni f'każiżiet bħal dawn.

Funzjoni viżwali

Ivabradine jinfluwenza l-funzjoni retinali (ara sezzjoni 5.1). Sa llum mhemma evidenza li ivabradine għandu effett tossiku fuq ir-retina, iżda l-effetti meta ivabradine jingħata fit-tul għal iktar minn sena għadhom mhux magħrufa. Wieħed għandu jikkunsidra jekk titwaqqafx il-kura jekk kemm-il darba jkun hemm deterjorament mhux mistenni fil-funzjoni visuali. Wieħed għandu joqgħod attent f'pazjenti li jbatu minn retinitis pigmentosa.

Prekawzjonijiet ghall-użu

Pazjenti li jbatu minn pressjoni baxxa

Mhemmx informazzjoni biżżejjed dwar pazjenti li jbatu minn pressjoni baxxa, ħafifa jew moderata u għalhekk ivabradine għandu jintuża b'attenzjoni f'dawn il-pazjenti. Ivabradine hu kontra-indikat f'pazjenti b'ipotensjoni severa (pressjoni < 90/50 mm Hg) (ara sezzjoni 4.3).

Fibrillazzjoni ta' l-atru - Aritmija kardijaka

Mhemmx evidenza ta' riskju ta' bradikardija (eċċessiva) mar-ritorn għal *sinus rhythm* meta l-kardjoverżjoni farmakologika tinbeda f'pazjenti li qed jieħdu ivabradine. Iżda peress li mhemmx informazzjoni estensiva wieħed għandu jikkunsidra kardjoverżjoni-DC mhux urgħenti 24 siegħa wara l-aħħar doža ta' ivabradine.

Użu f'pazjenti li jbatu minn sindromi QT kongenitali jew li qegħdin jieħdu kura bi prodotti mediciinati li jtawwlu l-QT

L-użu ta' ivabradine f'pazjenti li jbatu minn sindromu QT kongenitali jew li qegħdin jieħdu kura bi prodotti mediciinati li jtawwlu l-QT għandu jiġi evitat (ara sezzjoni 4.5). Jekk l-użu ta' dawn il-medicini f'daqqa jkun jidher neċċesarju, għandu jiġi kkunsidrat monitoraġġ kardijaku mill-viċin. Tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb, kif ikkawżat b'ivabradine, jista' jħarrex it-titwil tal-QT, li jista' jagħti bidu għal arritmiji severi, b'mod partikolari *Torsade de pointes*.

Pazjenti bi pressjoni għolja li jkunu jeħtieġu modifikasi fil-kura tal-pressjoni tad-demm

Fil-prova SHIFT kien hemm numru akbar ta' pazjenti li esperenzaw episodji ta' żieda fil-pressjoni tad-demm waqt li kienu qed jingħataw kura b'ivabradine (7.1%) meta mqabel mal-pazjenti li ngħataw kura bi plaċebo (6.1%). Dawn l-episodji seħħew l-aktar ta' spiss ftit wara li ġiet modifikata l-kura għall-pressjoni tad-demm, kienu għaddiena, u ma affettwawx l-effett tal-kura ta' ivabradine. Meta jsiru modifikasi tal-kura f'pazjenti b'insuffiċjenza kronika tal-qalb ikkurati b'ivabradine, il-pressjoni tad-demm tagħhom għandha tīgħi mmonitorjata f'intervall xieraq (ara sezzjoni 4.8).

Eċċipjenti

Minħabba li l-pilloli fihom il-lactose, pazjenti bi problemi ereditarji rari ta' intolleranza ta' galactose, defiċenzja ta' lactose tat-tip Lapp jew assorbiment hażin ta' glucose-galactose m'għandhomx jieħdu dan il-prodott mediciinati.

4.5 Interazzjoni ma' prodotti mediciinati ohra u forom ohra ta' interazzjoni

Interazzjonijiet farmakodinamiċi

L-użu flimkien mhux irrakkammandat

Medicini li jtawwlu l-QT

- Medicini kardjovaskulari li jtawwlu l-QT (eż. quinidine, disopyramide, bepridil, sotalol, ibutilide, amiodarone).
- Medicini mhux kardjovaskulari li jtawwlu l-QT (eż. pimozide, ziprasidone, sertindole, mefloquine, halofantrine, pentamidine, cisapride, erythromycin ġol-vini).
- L-użu flimkien ta' medicini kardjovaskulari u medicini mhux kardjovaskulari ma' ivabradine għandu jiġi evitat ghax it-titwil tal-QT jista' jiżdied b'nuqqas fir-rata tat-taħbit tal-qalb.

Jekk jidher li l-użu flimkien huwa neċċesarju, ikun hemm bżonn ta' monitoraġġ kardijaku bir-reqqa (ara sezzjoni 4.4).

Użu konkomittanti bi prekawzjoni

Dijuretiċi li jnaqqsu l-potassju (dijuretiċi thiazidic u dijuretiċi loop): ipokalemija tista' żżid ir-riskju ta' arritmija. Minħabba li ivabradine jista' jikkawża bradikarja, il-kombinazzjoni li tirriżulta ta' ipokalemja u bradikarja hija fattur ta' predispożizzjoni għall-fegga ta' arritmiji severi b'mod speċjali fpazjenti b'sindromu QT twil, kemm jekk kongenitali kif ukoll jekk indotti minn sustanza.

Interazzjonijiet farmakokinetici

Iċ-ċitokromu P4503A4 (CYP3A4)

Ivabradine jiġi metabolizzat b'CYP3A4 biss u hu impeditur dghajjef hafna ta' dan iċ-ċitokromu. Ivabradine ma jinfluwenzax il-metabolizmu u l-konċentrazzjoni fil-plażma ta' sustanzi oħra li fuqhom jaħdem CYP3A4 (impedituri dghajfa, moderati u qawwija). L-impedituri u s-sustanzi li jgħiegħlu CYP3A4 jaħdnu iż-żejjed jista' jkollhom interazzjoni ma' ivabradine u jinfluwenzaw il-metabolizmu u l-farmakokinetika tiegħu b'mod klinikament sinifikanti. Studji fuq interazzjoni bejn mediciċini wrew li l-impedituri ta' CYP3A4 iżidu l-konċentrazzjoni tal-plażma ta' ivabradine waqt li l-indutturi jnaqqasuha. Żieda fil-konċentrazzjoni tal-plażma ta' ivabradine tista' tiġi assoċjata mar-riskju ta' bradikardija eċċessiva (ara sezzjoni 4.4).

Kontra-indikazzjonijiet ghall-użu flimkien

L-użu flimkien ta' impedituri qawwija ta' CYP3A4 bħal antifungali ta' tip azole (ketoconazole, itraconazole), antibiotiči makrolidi (clarithromycin, erythromycin *per os*, josamycin, telithromycin), impedituri tal-HIV protease (nelfinavir, ritonavir) u nefazodone huwa kontra-indikat (ara sezzjoni 4.3). L-impedituri qawwija ta' CYP3A4 ketoconazole (200 mg darba kuljum) u josamycin (1g darbejn kuljum) żiedu l-esponent medju fil-plażma ta' ivabradine minn 7 għal 8 darbiet.

Impedituri ta' CYP3A4 moderati: studji speċifici ta' interazzjoni fuq voluntiera b'sahħiethom u f'pazjenti wrew li l-użu flimkien ta' ivabradine mal-mediciċini li jnaqqasu r-rata tat-taħbit tal-qalb diltiazem jew verapamil irriżulta f'zieda fl-esponent ġħal ivabradine (żieda minn 2 sa 3 darbiet fl-AUC) u nuqqas addizzjonali fir-ritmu tat-taħbit tal-qalb ta' 5 bpm. L-użu flimkien ta' ivabradine ma' dawn il-prodotti mediciċinali huwa kontraindikat (ara sezzjoni 4.3).

L-użu flimkien mhux irrakkomandat

Meraq tal-grejpfrut: l-esponent ta' ivabradine irdoppja meta ngħata flimkien mal-meraq tal-grejpfrut. Għalhekk wieħed għandu jevita li jieħu l-meraq tal-grejpfrut.

Prekawzjonijiet ghall-użu flimkien

- Impedituri CYP3A4 moderati: L-użu ta' ivabradine flimkien ma' impedituri ta' CYP3A4 moderati (eż. fluconazole) jiġi kkunsidrat b'doża tal-bidu ta' 2.5 mg darbejn kuljum u jekk ir-rata tat-taħbit tal-qalb mistrieha hija oħla minn 70 bpm, hemm bżonn li l-pazjent ikun taħt monitoraġġ minħabba ir-rata tat-taħbit tal-qalb.
- Mediċini li jgħiegħlu CYP3A4 jaħdem iż-żejjed: Mediċini li jgħiegħlu CYP3A4 jaħdem iż-żejjed (eż. rifampicin, barbiturates, phenytoin, *Hypericum perforatum* [St. John's Wort] jistgħu jnaqqasu l-esponent u l-attività ta' ivabradine. L-użu ta' mediċini li jgħiegħlu CYP3A4 jaħdem iż-żejjed jista' jirrikjedi aġġustar tad-doża ta' ivabradine. L-użu ta' ivabradine 10 mg darbejn kuljum flimkien ma' St John's Wort wera li jnaqqas b'nofs l-AUC ta' ivabradine. Għandu jiġi limitat it-teħid ta' St. John's Wort waqt il-kura b'ivabradine.

Użu flimkien ieħor

Studji speċifici li saru fuq jekk mediciċinali oħra jaqblux ma' dan il-prodott urew li m'hemm l-ebda effett klinikament sinifikanti tal-prodotti mediciċinali msemmija hawn taħt fuq il-farmakokinetika u l-farmakodinamika ta' ivabradine: impedituri proton pump (omeprazole, lansoprazole), sildenafil, impedituri HMG COA reductase (simvastatin), dihydropyridine calcium *channel blockers* (amlodipine, lacidipine), digoxin u warfarin. Barra minn hekk, ma kienx kemm effett klinikament sinifikanti ta' ivabradine fuq il-farmakokinetika ta' simvastatin, amlodipine, lacidipine fuq il-farmakokinetika u l-farmakodinamika ta' digoxin, warfarin u fuq il-farmakodinamika ta' aspirin.

F'fazi pivotali III tal-provi kliniči, il-prodotti mediciċinali msemmija hawn taħt ingħataw bħas-soltu flimkien ma' ivabradine mingħajr l-ebda evidenza ta' biżże fuq is-sigurtà: impedituri angiotensin converting enżemi, antagonisti angiotensin II, imblokkaturi tar-riċetturi beta, dijuretiċi, sustanzi kontra l-

aldosterone agents, nitrates li jaħdmu fil-qosor u fit-tul, impedituri HMG CoA reductase, fibrates, impedituri proton pump, antidiabetici orali, aspirin u prodotti medicinali oħra anti-platelet.

Popolazzjoni pedjatrika

Studji dwar l-effett ta' medicini jew ta' affarijiet oħra fuq l-effett farmaċewtiku tal-prodott saru biss fl-adulti.

4.6 Fertilità, tqala u treddiġħ

Nisa li jista' jkollhom it-tfal

Nisa li jista' jkollhom it-tfal għandhom jużaw miżuri ta' kontraċeazzjoni xierqa waqt il-kura (ara sezzjoni 4.3).

Tqala

M'hemmx tagħrif bizzejjed dwar l-użu ta' ivabradine waqt it-tqala.

Studji f'annimali urew effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva. Dawn l-istudji urew effetti ħżiena fuq it-tqala u/jew fuq il-fetu/tarbija tat-tweliđ (ara sezzjoni 5.3). Mhux magħruf ir-riskju potenzjali fuq in-nies. Għaldaqstant, ivabradine mħuwiex indikat sabiex jintuża waqt tqala (ara sezzjoni 4.3).

Treddiġħ

Studji fuq l-annimali wrew li ivabradine johrog fil-ħalib tas-sider. Għalhekk ivabradine huwa kontra-indikat waqt it-treddiġħ (ara sezzjoni 4.3).

Nisa li jehtieġ kura b'ivabradine għandhom iwaqqfu t-treddiġħ u għandhom jagħżlu mod ieħor kif jitimgħu lit-tifel/tifla tagħhom.

Fertilità

Studji fuq firien ma urew ebda effett fuq il-fertilità fl-irġiel u fin-nisa (ara sezzjoni 5.3).

4.7 Effetti fuq il-ħila biex issuq u thaddem magni

Studju speċifikli li sar fuq voluntiera f'sahħħithom biex isir magħruf x'effett għandu ivabradine waqt is-sewqan wera li m'għandu l-ebda effett. Madankollu, fl-esperjenza ta' wara t-tqegħid fis-suq, kienu rrappurtati każżejjiet ta' indeboliment tal-ħila biex issuq minħabba sintomi viżwali. Ivabradine jista' jikkagħuna fenomeni mudwali temporanji l-aktar bħal ċrieki ta' dawl. (ara sezzjoni 4.8). Wieħed għandu jikkunsidra dawn il-fenomeni waqt is-sewqan jew waqt it-thaddim ta' magni speċjalment meta jkun hemm varjazzjoni fil-qawwa tad-dawl l-aktar waqt sewqan bil-lejl. Ivabradine m'għandux effett fuq il-ħila biex thaddem magni.

4.8 Effetti mhux mixtieqa

Sommarju tal-profil tas-sigurtà

Ivabradine ġie studjat fi provi kliniči li involvew 45,000 partiċipant.

L-aktar reazzjonijiet avversi komuni b'ivabradine, fenomeni mudwali (ċrieki ta' dawl) u bradikardja huma dawk li jiddependu mid-doża u relatati mal-effett farmakoloġiku tal-prodott medicinali.

Lista tabulata tar-reazzjonijiet avversi

Ir-reazzjonijiet avversi li ġejjin gew irrapporatati waqt provi kliniči u huma kklassifikati bl-użu ta' din il-frekwenza: komuni hafna ($\geq 1/10$); komuni ($\geq 1/100$ sa $< 1/10$); mhux komuni ($\geq 1/1000$ sa $< 1/100$); rari ($\geq 1/10000$ sa $< 1/1000$); rari hafna ($< 1/10000$); mhux magħruf (ma tistax tittieħed stima mid-data disponibbli).

Sistema ta' klassifika tal-organi	Frekwenza	Terminu ppreferut
Disturbi tad-demm u tas-sistema limfatika	Mhux komuni	Eosinofilja
Disturbi fil-metabolizmu u n-nutrizzjoni	Mhux komuni	Iperuricemia
Disturbi fis-sistema nervuža	Komuni	Uğigh ta' ras, ġeneralment fl-ewwel xahar tal-kura
		Sturdament, possibbilment relatata ma' bradikardija
Disturbi fl-ghajnejn	Mhux komuni*	Sinkope, possibbilment relatata ma' bradikardija
	Komuni hafna	Fenomeni mudwali (ċieki ta' dawl)
	Komuni	Viżta mċajpra
	Mhux komuni	Diplopja Indeboliment fil-vista
Disturbi fil-widnejn u fis-sistema labirintika	Mhux komuni	Vertigo
Disturbi fil-qalb	Komuni	Bradikardija Imblokk AV 1 grad (ECG prolongat fl-interval PQ) Żieda fl-extra sistoli ventrikulari Fibrillazzjoni atrijali
		Palpitazzjonijiet, żieda fl-extra sistoli supra ventrikulari
		Imblokk AV tat-2 nd grad, imblokk AV tat-3 rd grad
		Sindrome tas-sick sinus
	Mhux komuni	Rari hafna
Disturbi vaskulari	Komuni	Pressjoni tad-demm mhux ikkontrollata
Disturbi respiratorji, toraċiċi u medjastinali	Mhux komuni*	Pressjoni baxxa, possibbilment relatata ma' bradikardija
	Mhux komuni	Qtugh ta' nifs
	Mhux komuni	Nawsija Stitikezza Dijarrea Uğigh ta' žaqq*
Disturbi fil-ġilda u fit-tessuti ta' taħt il-ġilda	Mhux komuni*	Angjoedema Raxx
		Eritema Prurite Urtikarja
Disturbi muskolu-skeletriċi u tat-tessuti konnettivi	Mhux komuni	Bughawwieġ
Disturbi ġeneralji u kondizzjonijiet ta' mnejn jingħata	Mhux komuni*	Astenja, possibbilment relatata ma' bradikardija Ghejja, possibbilment relatata ma' bradikardija
		Telqa, possibbilment relatata ma' bradikardija
	Mhux komuni	Kreatinina fid-demm elevata Intervall tal-QT imtawwal tal-ECG
Investigazzjonijiet		

* Il-frekwenza hija kkalkolata minn provi kliniči għal avvenimenti avversi mikxufin minn rapport spontanju

Deskrizzjoni ta' reazzjonijiet avversi magħżula

Fenomeni mudwali (ċrieki ta'dawl) ġew irrapportati minn 14.5% tal-pazjenti, jiddeskrivu luminožita qawwija ta' dawl temporanju limitat fil-qasam viživ. Is-soltu dawn jiġu kkawżati minn varjazzjoni f'daqqa ta' qawwa fid-dawl. Iċ-ċrieki ta' dawl jistgħu jiġu deskritti bħala li donnhom raġġiera, dekompozizzjoni tal-immaġni (effetti stroboskopici jew kalejdoskopici), dwal ikkuluriti qawwija, jew immaġnijiet multipli (persistenza retinali). Ĝeneralment iċ-ċrieki ta' dawl jibdew jidhru fl-ewwel xahrejn tal-bidu tal-kura u wara jistgħu jigrū ripetutament. Iċ-ċrieki ta' dawl kienu fil-biċċa l-kbira rrapportati li huma ta' intensità moderata. Iċ-ċrieki ta' dawl kollha jgħaddu waqt jew wara l-kura, il-biċċa l-kbira tagħhom (77.5%) waqt il-kura. Inqas minn 1% tal-pazjenti biddlu r-rutina tagħhom ta' kuljum jew waqfu l-kura minħabba iċ-ċrieki ta' dawl.

Bradikardija ġiet irrapportata minn 3.3% tal-pazjenti l-aktar fl-ewwel 2 sa 3 xħur mill-bidu tal-kura. 0.5% tal-pazjenti kellhom bradikardija qawwija taħt jew daqs 40 bpm.

Fl-istudju SIGNIFY, ġiet osservata fibrillazzjoni atrijali f'5.3% tal-pazjenti li kienu qed jieħdu ivabradine meta mqabbel ma' 3.8% fil-grupp tal-plaċebo. F'analizi miġbura tal-provi kliniči kkontrollati double blind ta' Fażi II/III b'durata ta' mill-inqas 3 xħur li jinkludu aktar minn 40,000 pazjent, l-inċidenza ta' fibrillazzjoni atrijali kienet ta' 4.86% f'pazjenti kkurati b'ivabradine meta mqabbel ma' 4.08 % fil-kontrolli, u dan jikkorrispondi għal proporzjon ta' periklu ta' 1.26, 95% CI [1.15-1.39].

Rappurtar ta' reazzjonijiet avversi suspectati

Huwa importanti li jiġu rrappurtati reazzjonijiet avversi suspectati wara l-awtorizzazzjoni tal-prodott medicinali. Dan jippermetti monitoraġġ kontinwu tal-bilanċ bejn il-benefiċċju u r-riskju tal-prodott medicinali. Il-professjonisti dwar il-kura tas-saħha huma mitluba jirrapprtaw kwalunkwe reazzjoni avversa suspectata permezz tas-sistema ta' rappurtar nazzjonali imniżżla f'Appendix V.

4.9 Doża eċċessiva

Sintomi

Doża eċċessiva tista' twassal għal bradikardija severa u fit-tul (ara sezzjoni 4.8).

Gestjoni

Bradikardija severa trid tīgħi kkurata b'mod sintomatiku f'ambjent speċjalizzat. F'każ ta' bradikardija b'tolleranza emodinamika, kura sintomatika inkluż prodotti medicinali beta stimulant fil-vina bħal isoprenaline tista' tīgħi ikkunsidrata. Jista' jsir użu temporanju minn pacing tal-qalb bl-elettriku jekk jkun meħtieġ.

5. PROPRJETAJIET FARMAKOLOGIČI

5.1 Proprietajiet farmakodinamiċi

Kategorija farmakoterapeutika: Terapija kardijaka, prodotti medicinali oħra kardijači, Kodiċi ATC: C01EB17

Mekkaniżmu ta' azzjoni

Ivabradine hu prodott medicinali li jnaqqas ir-rata tat-taħbit tal-qalb b'mod pur billi jimpedixxi b'mod selettiv u speċifiku l-pace maker b'kurrent I_f kardijaku li jikkontrolla d-depolorazzjoni dijastolika spontanja fis-sinus node u jirregola r-rata tat-taħbit tal-qalb. L-effetti kardijaċi huma specifici fuq is-sinus node b'ebda effett fuq il-ħin biex jgħaddi l-istimulu intra-atrijali, atrijuventrikulari jew intraventrikulari, la fuq it-tagħfijs mijokardijaku u lanqas fuq ir-ripolarizzazzjoni ventrikulari.

Ivabradine jista' jkollu interazzjoni ma' kurrent I_H retinali li jixbah hafna lil I_f kardijaku. Jieħu sehem fit-tiswija temporanja tas-sistema viziva billi jillimita r-rispons retinali għal stimoli għal dawl qawwi. F'każżejjiet li jikkagħunaw dawn iċ-ċirkustanzi (eż. tibdil f'daqqa ta' luminożità), impedizzjoni parzjali ta' I_H b'ivabradine jispjega l-fenomeni mudwali li kultant jista' jkollu l-pazjent. Fenomeni mudwali (ċriek tad-dawl) huma meqjusin bhala luminożità qawwija ta' dawl temporanju f'parti limitata tal-qasam viżiv (ara sezzjoni 4.8).

Effetti farmakodinamiċi

Il-karatteristika farmakodinamika prinċipali ta' ivabradine fil-bniedem hija tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb dipendenti minn doža speċifika. Analizi ta' tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb b'doža sa 20 mg darbejn kuljum tindika tendenza lejn effett ta' plateau konsistenti ma' riskju inqas ta' bradikardija severa ta' inqas minn 40 bpm (ara sezzjoni 4.8).

B'doži irrikmandati normalment, it-tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb hu ta' madwar 10 bpm waqt il-mistieħ u waqt l-eżerċizzju fiziku. Dan iwassal għal tnaqqis fuq l-ammont ta' xogħol kardijaku u fuq il-konsum ta' ossiġġu mijokardijaku. Ivabradine m'għandux effett fuq il-ħin biex jgħaddi l-istimulu intrakardijaku, fuq il-kontrazzjoni (l-ebda effett negattiv inotropiku) u lanqas fuq ir-ripolarizzazzjoni ventrikulari:

- fi studji klinici elettrofizjoloġiċi, ivabradine la kellu effett fuq il-ħin atrijuventrikulari jew intraventrikulari biex jgħaddi l-istimulu u lanqas fuq l-intervall QT ikkoreġut;
- f'pazjenti b'anomilja ventrikulari fuq ix-xellug (frazjoni ventrikulari li toħroġ mix-xellug (LVEF) bejn 30 u 45%), ivabradine ma kellu ebda influwenza ta' ħsara fuq LVEF.

Effikaċċja klinika u sigurtà

L-effikaċċja kontra l-anġina u kontra l-iskemija ta' ivabradine ġiet studjata f'ħames provi randomised għamja doppji (tlieta versus plaċebo, wieħed versus atenolol u wieħed versus amlodipine). F'dawn il-provi ħadu sehem 4111 pazjent b'angina pectoris kronika stabbli, li minnhom 2617 ħadu ivabradine.

Deher li ivabradine 5 mg darbejn kuljum kien effikaċi fuq il-parametri tat-test ta' eżerċizzju fiziku wara 3-4 ġimħat ta' kura. L-effikaċċja ġiet ikkonfermata b'doža ta' 7.5 mg darbejn kuljum. Benefiċċju ieħor ta' aktar minn 5 mg darbejn kuljum ġie stabbilit fi studju reference-controlled versus atenolol: it-tul ta' ħin ta' eżerċizzju żidied bi kważi minuta wara xahar ta' kura b'doža ta' 5 mg darbejn kuljum u reġa' żidied bi kwazi 25 sekonda wara 3 xħur oħra ta' kura b'doža mgħaggla ta' 7.5 mg darbejn kuljum. F'dan il-istudju, il-benefiċċċi ta' ivabradine kontra l-anġina u kontra l-iskemija gew ikkonfermati f'pazjenti ta' 65 sena jew iżjed. L-effikaċċja ta' doži ta' 5 mg u 7.5 mg darbejn kuljum kienet konsistenti fi studji fuq il-parametri tat-test ta' eżerċizzju fiziku (tul totali ta' ħin ta' eżerċizzju fiziku, ħin għal-limitazzjoni tal-anġina, ħin ta' bidu ta' anġina, ħin ta' dipressjoni ta' 1mm fil-parti ST) u kien assoċċjat ma' tnaqqis ta' madwar 70% fir-rata tal-attakki tal-anġina. Id-doža ta' darbejn kuljum ta' ivabradine tat-effikaċċja konistenti tul-24 siegha.

Fi studju kkontrollat bi plaċebo randomizzat li nvolva 889 pazjent, ivabradine, meta mogħti flimkien ma' atenolol 50 mg o.d. wera effikaċċja addizzjonali fuq il-parametri ETT kollha fl-inqas punt tal-attività tal-medċina (12-il siegħa wara t-teħid mill-halq).

Fi studji klinici randomised kontrollati bil-placebo fuq 725 pazjenti ivabradine ma kellux effikaċċja aktar minn amlodipine fl-attività tal-medċina fl-inqas hin (12-il siegħa wara li jittieħed mill-halq) waqt li kien hemm aktar effikaċċja fl-aqwa hin (3-4 sīgħat wara li jittieħed mill-halq).

L-effikaċċja t'ivabradine baqgħet tinżamm matul il-perjodi ta' 3 jew 4 xħur ta' kura waqt il-provi tal-effikaċċja. Ma kienx hemm evidenza li kien hemm tolleranza farmakoloġika (nuqqas ta' effikaċċja) li žviluppat waqt il-kura u lanqas ta' fenomeni li reġgħu deħru b'aktar qawwa meta l-kura ġiet imwaqqfa f'daqqa wahda. L-effetti kontra l-anġina u kontra l-iskemija ta' ivabradine kellhom x'jaqsmu mat-tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb marbut mad-doža bi tnaqqis sinifikanti fil-valur tal-multiplikazzjonijiet tar-rata

mal-pressjoni (rata ta' taħbit tal-qalb x pressjoni sistolika) waqt il-mistrieh u waqt eżerċizzju fiżiku. L-effetti fuq il-pressjoni u fuq resistenza periferali vaskulari kienu minimi u klinikament mhux sinifikanti.

Tnaqqis sostnut fir-rata tat-taħbit tal-qalb deher f'pazjenti kkurati b'ivabradine għal ta' l-inqas sena (n = 713). Ma ġie osservat ebda effett fuq il-metabolizmu tal-glucose jew tal-lipidi.

L-effikaċja ta' ivabradine kontra l-anġina u kontra l-iskemija nżammet f'pazjenti dijabetiċi (n = 457) bl-istess profil ta' sigurtà meta mqabbla mal-popolazzjoni ingenerali.

Studju b'riżultat kbir, BEAUTIFUL, twettaq fost 10,917-il pazjent b'mard tal-arterja koronarja u b'disfunzjoni ventrikulari tax-xellug (LVEF < 40%) b'mod addizzjonali għal terapija ta' sfond ottimali bi 86.9% tal-pazjenti jirċievu beta-blockers. Il-kriterju ewlieni tal-effikaċja kien jew mewta kardjavaskulari, rikoveru l-isptar għal MI akuta jew rikoveru l-isptar ghall-fegħha gdida jew aggravar ta' insuffiċjenza tal-qalb. L-istudju ma wera ebda differenza fir-rata tar-riżultat kompost primarju fil-grupp tal-ivabradine meta mqabbel mal-grupp tal-plaċebo (riskju relattiv ivabradine:plaċebo 1.00, p=0.945).

F'subgrupp post-hoc ta' pazjenti b'anġina sintomatika f'randomizzazzjoni (n=1507), ma ġie identifikat ebda sinjal ta' sigurtà fir-rigward ta' mewta kardjavaskulari, rikoveru l-isptar għal MI akuta jew insuffiċjenza tal-qalb (ivabradine 12.0% kontra plaċebo 15.5%, p=0.05).

Sar studju kbir tar-riżultati, SIGNIFY, f'19,102 pazjenti b'mard tal-arterja koronarja u klinikament mingħajr insuffiċjenza tal-qalb (LVEF > 40%), flimkien ma' terapija ta' sfond ottimali. Intużat skema terapewtika oħġla mill-pożologija approvata (doža tal-bidu ta' 7.5 mg b.i.d (5 mg b.i.d, jekk l-età kienet ≥ 75 sena) u titrazzjoni sa 10 mg b.i.d). Il-kriterju ewlieni tal-effikaċja kien il-kompost ta' mewt kardjavaskulari jew MI mhux fatali. L-istudju ma wera ebda differenza fir-rata tal-punt ta' tmiem kompost primarju (PCE) fil-grupp ta' ivabradine meta mqabbel mal-grupp tal-plaċebo (riskju relattiv ta' ivabradine/plaċebo 1.08, p=0.197). Giet irrapportata bradikardija minn 17.9% tal-pazjenti fil-grupp ta' ivabradine (2.1% fil-grupp tal-plaċebo). 7.1% tal-pazjenti nghataw verapamil, diltiazem jew inibituri qawwija ta' CYP 3A4 waqt l-istudju.

Giet osservata żieda statistikament sinifikanti żgħira fil-PCE f'sottogrupp ta' pazjenti speċifikat minn qabel b'anġina fil-klassi CCS II jew oħġla fil-linja bażi (n=12,049) (rati annwali 3.4% meta mqabbel ma' 2.9%, riskju relattiv ta' ivabradine/plaċebo 1.18, p=0.018), iżda mhux fis-sottogrupp tal-popolazzjoni globali tal-anġina fil-klassi CCS $\geq I$ (n=14,286) (riskju relattiv ta' ivabradine/plaċebo 1.11, p=0.110). Id-doża oħġla milli approvata użata fl-istudju ma tispjegax b'mod shih dawn is-sejbiet.

L-istudju SHIFT kien studju double-blind, multiċentri, internazzjonali, randomizzat, ikkontrollat bi plaċebo, kbir tar-riżultati li sar fuq 6505 pazjent adult bi CHF kronika stabbli (ghal ≥ 4 ġimħat), NYHA tal-klassi II sa IV, fi frazzjoni mnaqqsa tat-tfiegħ mill-ventrikolu tax-xellug (LVEF $\leq 35\%$) u rata tal-qalb waqt il-mistrieh ta' ≥ 70 bpm.

Il-pazjenti rċevew kura standard li kienet tinkludi imblokkaturi tar-riċetturi beta (89 %), inibituri ACE u/jew antagonisti ta' angiotensin II (91 %), dijuretiċi (83 %), u sustanzi kontra l-aldosterone (60 %). Fil-grupp li nghata ivabradine, 67% tal-pazjenti nghataw 7.5 mg darbtejn kuljum. Il-perjodu ta' segwitu medjan kien 22.9 xhur. Il-kura b'ivabradine kienet assoċjata ma' tnaqqis medju fir-rata tal-qalb ta' 15 bpm mill-valur tal-linja bażi ta' 80 bpm. Id-differenza fir-rata tal-qalb bejn il-fergħ ta' ivabradine u plaċebo kienet ta' 10.8 bpm wara 28 jum, 9.1 bpm wara 12-il xahar u 8.3 bpm wara 24 xahar.

L-istudju wera tnaqqis relativ fir-riskju klinikament u statistikament sinifikanti ta' 18% fir-rata tal-endpoint kompost primarju tal-mortalità kardjavaskulari u rikoveru l-isptar għal taħżin fl-insuffiċjenza tal-qalb (proporzjon tal-periklu: 0.82, 95%CI [0.75;0.90] – p<0.0001) li deher fi żmien 3 xhur mill-bidu tal-kura. It-naqqis assolut fir-riskju kien ta' 4.2%. Ir-riżultati fuq l-endpoint primarju huma determinati prinċipalment mill-endpoints ghall-insuffiċjenza tal-qalb, ir-rikoveru l-isptar għal taħżin fl-insuffiċjenza tal-qalb (riskju assolut imnaqqas b'4.7 %) u l-imwiet minn insuffiċjenza tal-qalb (riskju assolut imnaqqas b'1.1 %).

Effett tal-kura fuq l-endpoint kompost primarju, il-komponenti tiegħu u l-endpoints sekondarji

	Ivabradine (N=3241) n (%)	Plaċebo (N=3264) n (%)	Proporzione ta' periklu [95% CI]	valur-p
Endpoint kompost primarju	793 (24.47)	937 (28.71)	0.82 [0.75; 0.90]	<0.0001
Komponenti tal-kompost: - mewt kardjovaskulari - Rikoveru l-isptar għal taħżin fl-insuffiċjenza tal-qalb	449 (13.85) 514 (15.86)	491 (15.04) 672 (20.59)	0.91 [0.80; 1.03] 0.74 [0.66; 0.83]	0.128 <0.0001
Endpoints sekondarji oħra: - Mewt mill-kawzi kollha - Mewt minn insuffiċjenza tal-qalb - Rikoveru l-isptar għal kwalunkwe kawża - Rikoveru l-isptar għal raġuni kardjovaskulari	503 (15.52) 113 (3.49) 1231 (37.98) 977 (30.15)	552 (16.91) 151 (4.63) 1356 (41.54) 1122 (34.38)	0.90 [0.80; 1.02] 0.74 [0.58; 0.94] 0.89 [0.82; 0.96] 0.85 [0.78; 0.92]	0.092 0.014 0.003 0.0002

It-tnaqqis fl-endpoint primarju kien osservat b'mod konsistenti irrispettivament mis-sess tal-persuna, il-klassi ta' NYHA, l-etjoloġija ta' insuffiċjenza iskemika jew mhux iskemika tal-qalb u mill-istorja ta' dijabete jew pressjoni għolja fl-isfond.

Fis-sottogrupp ta' pazjenti b'HR ta' ≥ 75 bpm (n=4150), ġie osservat tnaqqis ikbar fl-endpoint kompost primarju ta' 24 % (proporzjon tal-periklu: 0.76, 95%CI [0.68;0.85] – p<0.0001) u għal endpoints sekondarji oħrajn, inkluz il-mewt mill-kawzi kollha (proporzjon tal-periklu: 0.83, 95%CI [0.72;0.96] – p=0.0109) u l-mewt kardjovaskulari (proporzjon tal-periklu: 0.83, 95%CI [0.71;0.97] – p=0.0166). F'dan is-sottogrupp ta' pazjenti, il-profil tas-sigurtà ta' ivabradine jaqbel ma' dak tal-popolazzjoni ġenerali.

Ġie osservat effett sinifikanti fuq l-endpoint kompost primarju fil-grupp ġenerali ta' pazjenti li jirċievu terapija b'beta blocker (proporzjon ta' periklu: 0.85, 95%CI [0.76;0.94]). Fis-subgrupp ta' pazjenti b'HR ≥ 75 bpm u fuq id-doża fil-mira rakkomandata ta' beta-blocker, ma ġie osservat ebda beneficiċju statistikament sinifikanti fuq l-endpoint kompost primarju (proporzjon ta' periklu: 0.97, 95%CI [0.74;1.28]) u endpoints sekondarji oħrajn, inkluz rikoveru l-isptar għal aggravar ta' kollass tal-qalb (proporzjon ta' periklu: 0.79, 95% CI [0.56;1.10]) jew mewta minn kollass tal-qalb (proporzjon ta' periklu: 0.69, 95% CI [0.31;1.53]).

Kien hemm titjib sinifikanti fil-klassi tan-NYHA fl-aħħar valur irregistral, 887 (28%) tal-pazjenti fuq ivabradine tjiebu kontra 776 (24%) tal-pazjenti li hadu plaċebo (p=0.001).

Popolazzjoni pedjatrika

L-Ägenzija Ewropea ghall-Mediċini irrinunżjat ghall-obbligu li jigu pprezentati r-riżultati tal-istudji bi Corlentor f'kull sett tal-popolazzjoni pedjatrika fil-kura ta' angina pectoris.

L-Ägenzija Ewropea ghall-Mediċini iddifferiet l-obbligu li jiġu pprezentati riżultati tal-istudji bi Corlentor f'wieħed jew iktar settijiet tal-popolazzjoni pedjatrika fil-kura ta' indeboliment kroniku tal-qalb (ara sezzjoni 4.2 għal informazzjoni dwar l-użu pedjatriku).

5.2 Tagħrif farmakokinetiku

F'kundizzjonijiet fizjologiči, ivabradine jintreħa malajr mill-pilloli u jinhall mill-ewwel fl-ilma (> 10 mg/mL). Ivabradine huwa S-enantiomer u ma wera l-ebda biokonverżjoni *in vivo*. Id-derivattiv N-desmethylated ta' ivabradine ġie identifikat bhala s-sustanza attiva maġġura ffurmata fil-metabolizmu fil-bniedem.

Assorbiment u bijodisponibilità

Ivabradine jiġi assorbit malajr u kważi kollu wara li jittieħed mill-ħalq u jilhaq l-ogħla livell tal-plažma f'madwar 1 siegħa meta l-pazjent ikun sajjem. Il-biodisponibiltà totali tal-pilloli miksija b'rita hi ta' madwar 40% minħabba l-effett li jgħaddi mill-ewwel mill-istonku u mill-fwied.

L-ikel jittardja l-assorbiment b'xi siegħa, u l-esponent fil-plažma jiżdied b'20%-30%. Hu ahjar li l-pilloli jittieħdu ma' l-ikel biex b'hekk tonqos il-varjabiltà intra-individuali fil-kxif (ara sezzjoni 4.2).

Distribuzzjoni

Ivabradine huwa bejn wieħed u ieħor 70% marbut mal-protejina tal-plažma u l-volum ta' distribuzzjoni fiss huwa viċin ta' 100 1 f'pazjenti. L-ogħla konċentrazzjoni fil-plažma meta jingħata fit-tul f'doża rakkomandata ta' 5 mg darbejn kuljum hija ta' 22 ng/mL (CV = 29%). Il-medja ta' konċentrazzjoni fil-plažma fissa hija ta' 10 ng/mL (CV = 38%).

Bijotrasformazzjoni

Ivabradine jiġi metabolizzat b'mod estensiv mill-fwied u mill-istonku permezz ta' ossidazzjoni biċ-ċitokromu P450 3A4 (CYP3A4) biss. Is-sustanza attiva prinċipali ffurmata fil-metabolizmu hi d-derivattiv N-desmethylated (S18982) ma' kxif ta' madwar 40% tal-prodott medicinali originali. Il-metabolizmu ta' din is-sustanza attiva ffurmata fil-metabolizmu wkoll tinvolvi CYP3A4. Ivabradine għandu affinità baxxa għal CYP3A4, m'għandux induzzjoni u lanqas impedizzjoni klinikament relevanti ta' CYP3A4 u għalhekk mhux mistenni li jbiddel il-livell ta' sustanza li tiġi metabolizzata minn CYP3A4 jew il-konċentrazzjonijiet fil-plažma. Bil-maqlub impedituri u medicini li jgħiegħlu iċ-CYP3A4 jaħdem iż-żejt qawwi jistgħu jaffetwaw sostanzjalment il-konċentrazzjonijiet tal-plažma ta' ivabradine (ara sezzjoni 4.5).

Eliminazzjoni

Ivabradine jitneħħha b'*half-life* prinċipali ta' sagħtejn (70-75% ta' l-AUC) fil-plažma u *half-life* effettiva ta' 11-il siegħa. It-tnejħija totali hija ta' madwar 400 mL/min u t-tnejħija renali hija ta' madwar 70 mL/min. L-eliminazzjoni tas-sustanzi metabolizzati ssir bl-istess ammont via l-ippurgar u l-awrina. Madwar 4% tad-doża meħuda mill-ħalq titnejha mingħajr ma tinbidel fl-awrina.

Linearità/nuqqas ta' linearità

Il-kinetika ta' ivabradine hija linear fuq medda ta' doża mill-ħalq ta' 0.5-24 mg.

Popolazzjonijiet speċjali

- Persuni akbar fl-età: ma kienx hemm differenza farmakokinetika (AUC u Cmax) bejn anzjani (≥ 65 sena) jew anzjani ħafna (≥ 75 sena) u l-popolazzjoni ingenerali (ara sezzjoni 4.2).
- Indeboliment renali: l-impatt ta' indeboliment renali (tnejħija tal-krejatinina minn 15 sa' 60 mL/min) fuq il-farmakokinetika ta' ivabradine huwa minimu, meta mqabbel mal-kontribut baxx ta' tnejħija renali (madwar 20%) ta' l-eliminazzjoni totali kemm ta' ivabradine kif ukoll tas-sustanza prinċipali tagħha fil-metabolizmu S18982 (ara sezzjoni 4.2).
- Indeboliment tal-fwied: f'pazjenti b'indeboliment ħafif tal-fwied (Child Pugh sa 7 punti) l-AUC ta' ivabradine maħlul u l-prodott attiv tal-metabolizmu prinċipali kienu madwar 20% ogħla milli f'pazjenti fejn il-fwied kien jaħdem normali. Mhemmx informazzjoni bizzżejjed għal tagħrif fuq pazjenti b'indeboliment moderat tal-fwied. Mhemmx informazzjoni bizzżejjed dwar pazjenti b'indeboliment sever tal-fwied (ara sezzjoni 4.2 u 4.3).

Ir-relazzjoni farmakokinetika/farmakodinamika (PK/PD)

Analizi ta' relazzjoni PK/PD wriet li r-rata tat-tħebit tal-qalb tonqos b'mod kważi linear meta tiżdied il-konċentrazzjoni fil-plažma, ta' ivabradine u ta' S18982 għal doži sa' 15-20 mg darbejn kuljum. F'doži oħġla, it-tnejħi fir-rata tat-tħebit tal-qalb muhiex iktar proporzjonali għal konċentrazzjonijiet fil-plažma ta' ivabradine u hemm tendenza li jilhaq livell ta' plateau. Esponent qawwi fil-bniedem għal ivabradine li jista' jseħħi meta ivabradine jingħata flimkien ma' impedituri qawwija ta' CYP3A4 jista' jwassal għal tnejħi fir-rata tat-tħebit tal-qalb għalkemm ir-riskju jonqos b'impedituri moderati ta' CYP3A4 (ara sezzjoni 4.3, 4.4 u 4.5).

5.3 Tagħrif ta' qabel l-użu kliniku dwar is-sigurtà

Tagħrif mhux kliniku ibbażat fuq studji konvenzjonal ta' sigurtà farmakoloġika, effett tossiku minn doži ripetuti, effett tossiku fuq il-ġeni, riskju ta' kanċer. Studji ta' l-effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva wrew li ivabradine ma għandu l-ebda effett fuq il-fertililità ta' firien maskili u femminili. Meta annimali tqal gew ikkurati waqt l-iżvilupp tal-organi għal-esponimenti viċin id-doži terapewtiċi, kien hemm incidenza ikbar ta' feti b'difetti tal-qalb fil-firien u numru żgħir ta' feti b'ektradaktiġla fil-fniek.

Fi klieb li nghataw ivabradine (doži ta' 2, 7 jew 24 mg/kg/jum) għal sena, ġie osservat tibdil riversibbli fil-funzjoni retinali iż-żda ma kellu x'jaqsam ma' ebda bidla fl-istrutturi ta' l-ghajnejn. Din l-informazzjoni hija konsistenti mal-effett farmakoloġiku ta' ivabradine relataż ma' l-interazzjoni tiegħu ma' iperpolariżazzjoni-attivata tal-kurrenti I_h fir-retina, li jaqsmu omologija estensiva ma' kurrent I_f tal-pacemaker tal-qalb.

Studji kliniči fit-tul tad-doża ripetuta u tal-karċinoġenità ma kixfu l-ebda tibdil klinikament relevanti.

Rapport ta' Stima tar-Riskju Ambjentali (ERA)

L-istima tar-riskju ambjentali ta' ivabradine twettqet skont il-linji gwida Ewropej għal ERA.

Ir-riżultati ta' dawn l-evalwazzjonijiet jappoġġjaw in-nuqqas ta' riskju ambjentali ta' ivabradine u ivabradine ma huwiex ta' theddida għall-ambjent.

6. TAGħrif Farmaċewtiku

6.1 Lista ta' eċċipjenti

Qalba

Lactose monohydrate

Magnesium stearate (E 470 B)

Maize starch

Maltodextrin

Silica, colloidal anhydrous (E 551)

Il-kisja b'rīta

Hypromellose (E 464)

Titanium dioxide (E171)

Macrogol 6000

Glycerol (E 422)

Magnesium stearate (E 470 B)

Iron oxide isfar (E172)

Iron oxide aħmar (E172)

6.2 Inkompatibbiltajiet

Mhux applikabbli.

6.3 Żmien kemm idum tajjeb il-prodott mediċinali

3 snin.

6.4 Prekawzjonijiet speċjali għall-ħażna

Din il-mediċina m'għandhiex bżonn hażna speċjali.

6.5 In-natura u tal-kontenitur u ta' dak li hemm ġo fih

Folji ta' Aluminium/PVC ippakkjati f'kaxxi tal-kartun.

Id-daqs tal-pakkett

Pakketti bil-ġranet li fihom 14, 28, 56, 84, 98, 100 jew 112 pilloli miksijsa b'rita. Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu fis-suq.

6.6 Prekawzjonijiet speċjali li għandhom jittieħdu meta jintrema

L-ebda ħtiġijiet speċjali.

7. DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

Les Laboratoires Servier
50, rue Carnot
92284 Suresnes cedex
Franza

8. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

EU/1/05/317/001-007

9. DATA TAL-EWWEL AWTORIZZAZZJONI/TIĞDID TAL-AWTORIZZAZZJONI

Data tal-ewwel awtorizzazzjoni: 25/10/2005

Data tal-ahħar tiġid: 25/10/2010

10. DATA TA' REVIŻJONI TAT-TEST

Informazzjoni dettaljata dwar dan il-prodott mediċinali tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Aġenzija Ewropea ghall-Mediċini <http://www.ema.europa.eu/>

▼ Dan il-prodott medicinali huwa suġġett għal monitoraġġ addizzjonali. Dan ser jippermetti identifikazzjoni ta' malajr ta' informazzjoni ġidida dwar is-sigurtà. Il-professjonisti dwar il-kura tas-sahha huma mitluba jirrappurtaw kwalunkwe reazzjoni avversa suspettata. Ara sezzjoni 4.8 dwar kif għandhom jiġi rappurtati reazzjonijiet avversi.

1. ISEM IL-PRODOTT MEDICINALI

Corlentor 7.5 mg pilloli mikṣija b'rita.

2. GHAMLA KWALITATTIVA U KWANTITATTIVA

Pillola waħda mikṣija b'rita fiha 7.5 mg ivabradine (ekwivalenti għal 8.085 mg ivabradine hydrochloride)

Eċċipjent b'effett magħruf: 61.21 mg lactose monohydrate
Għal-lista kompluta ta' eċċipjenti, ara sezzjoni 6.1.

3. GHAMLA FARMAČEWTIKA

Pillola mikṣija b'rita.

Pillola mikṣija b'rita, kultur is-salamun, triangulari, imnaqqxa b'“7.5” fuq naha wahda u b'* fuq in-naħha l-oħra.

4. TAGHRIF KLINIKU

4.1. Indikazzjonijiet terapewtici

Kura sintomatika ta' anġina pectoris kronika stabbli

Ivabradine huwa indikat għall-kura tas-sintomi ta' angina pectoris kronika stabbli f'adulti b'mard tal-arterja koronarja b'ritmu sinusali normali u rata tat-taħbit tal-qalb ≥ 70 bpm. Ivabradine huwa indikat:

- f'adulti li ma jistgħux jittolleraw jew li għandhom kontra-indikazzjoni għall-użu ta' beta-blockers
- jew f'kombinazzjoni ma' beta-blockers f'pazjenti li mhumiex ikkontrollati adegwatamente b'doża ottimali ta' beta-blocker.

Kura ta' insuffiċjenza kronika tal-qalb

Ivabradine huwa indikat f'insuffiċjenza kronika tal-qalb tal-klassi NYHA II sa IV b'disfunzjoni sistolika, f'pazjenti b'ritmu regolari normali u li r-rata ta' qalbhom hija ≥ 75 bpm, flimkien ma' terapija standard inkluż terapija beta-blocker jew meta terapija beta-blocker tkun kontra-indikata jew mhux tollerata (ara sezzjoni 5.1).

4.2. Pożologija u metodu ta' kif għandu jingħata

Pożologija

Għad-dozi differenti hemm disponibbli pilloli mikṣija b'rita li fihom 5 mg u 7.5 mg ivabradine.

Kura sintomatika ta' anġina pectoris kronika stabbli

Huwa rrakkommandat li d-deċiżjoni li tinbeda jew tiġi titrata l-kura tittieħed bid-disponibbiltà ta' kejl serjali tar-rata tat-taħbit tal-qalb, ECG jew monitoraġġ ambulatorju ta' 24 siegħa.

Id-doža tal-bidu ta' ivabradine ma għandhiex taqbeż 5 mg darbtejn kuljum f'pazjenti li għandhom inqas minn 75 sena. Wara tlieta sa erba' ġimġhat ta' kura, jekk il-pazjent ikun għadu sintomatiku, jekk id-doža tal-bidu hija ttollerata sew u jekk ir-rata tat-taħbit tal-qalb fi stat mistrieh tibqa' iktar minn 60 bpm, id-doža tista' tiżdied għad-doža oħla li jmiss f'pazjenti li jkunu qegħdin jirċievu 2.5 mg darbtejn kuljum jew 5 mg darbtejn kuljum. Id-doža ta' manteniment ma għandhiex taqbeż 7.5 mg darbtejn kuljum. Jekk ma jkun hemm ebda titjib fis-sintomi tal-anġina fi żmien 3 xhur wara li tinbeda l-kura, il-kura b'ivabradine għandha titwaqqaf.

Barra minn hekk, għandu jiġi kkunsidrat li titwaqqaf il-kura jekk ikun hemm rispons sintomatiku limitat biss u meta ma jkun hemm ebda tnaqqis klinikament rilevanti fir-rata tat-taħbit tal-qalb fi żmien tliet xhur. Jekk waqt il-kura, it-taħbit tal-qalb jonqos b'inqas minn 50 taħbita kull minuta (bpm) fi stat mistrieh jew jekk il-pazjent iħoss sintomi relatati ma' bradikardija bħal sturdament, għeja jew ipotensjoni, id-doža għandha titnaqqas bil-qies li tinkludi d-doža l-aktar baxxa ta' 2.5 mg darbtejn kuljum (nofs pillola ta' 5 mg darbtejn kuljum). Wara t-taħbi tħalli fid-didu, ir-rata tat-taħbit tal-qalb għandha tīgi ssorveljata (ara sezzjoni 4.4). Il-kura trid titwaqqaf jekk it-taħbit tal-qalb jibqa' inqas minn 50 bpm jew jekk is-sintomi ta' bradikardija jippersistu minkejja tnaqqis fid-doža.

Kura ta' insuffiċjenza kronika tal-qalb

Il-kura għandha tinbeda biss f'pazjent b'insuffiċjenza stabbli tal-qalb. Huwa rakkomandat li t-tabib kuranti għandu jkollu esperjenza fil-ġestjoni ta' insuffiċjenza kronika tal-qalb.

Id-doža tal-bidu ta' ivabradine li normalment hija rakkomandata hi 5 mg darbtejn kuljum. Wara ġimġejtni ta' kura, id-doža tista' tiżdied għal 7.5 mg darbtejn kuljum jekk ir-rata tal-qalb waqt il-mistrieh tkun persistentement oħla minn 60 bpm jew titnaqqas għal 2.5 mg darbtejn kuljum (nofs pillola waħda ta' 5 mg darbtejn kuljum) jekk ir-rata tal-qalb waqt il-mistrieh tkun persistentement inqas minn 50 bpm jew fil-każ ta' sintomi relatati ma' bradikardija bħal sturdament, għeja jew pressjoni baxxa. Jekk ir-rata tal-qalb tkun bejn 50 u 60 bpm, għandha tinżamm id-doža ta' 5 mg darbtejn kuljum.

Jekk waqt il-kura, ir-rata tal-qalb tonqos b'mod persistenti għal taħbi fil-minuta (bpm) waqt il-mistrieh jew il-pazjent jesperjenza sintomi relatati ma' bradikardija, id-doža trid tīgi titrata 'l ifsel għad-doža aktar baxxa li jmiss f'pazjenti li jirċievu 7.5 mg darbtejn kuljum jew 5 mg darbtejn kuljum. Jekk ir-rata tal-qalb tiżdied b'mod persistenti 'l fuq minn 60 taħbita fil-minuta waqt il-mistrieh, id-doža tista' tīgi titrata 'l fuq għad-doža aktar għolja li jmiss f'pazjenti li jkunu qegħdin jirċievu 2.5 mg darbtejn kuljum jew 5 mg darbtejn kuljum.

Il-kura trid titwaqqaf jekk ir-rata tal-qalb tibqa' taħbi 50 bpm jew jekk jippersistu s-sintomi ta' bradikardija (ara sezzjoni 4.4).

Popolazzjoni specjali

Persuni akbar fl-età

F'pazjenti ta' 'l fuq minn 75 sena, doža mnaqqsa għandha tīgi kkunsidrata fil-bidu tal-kura (2.5 mg darbtejn kuljum i.e. nofs pillola ta' 5 mg darbtejn kuljum) qabel ma d-doža tiżdied bil-qies jekk ikun hemm bżonn.

Pazjenti b'indeboliment renali

Mhemmx bżonn ta' aġġustar tad-doža f'pazjenti li jbatu minn insuffiċjenza renali u minn tneħħija tal-krejatinina ta' iktar minn 15 mL/min (ara sezzjoni 5.2).

Mhemmx informazzjoni dwar pazjenti li għandhom tneħħija tal-krejatinina ta' inqas minn 15 mL/min. Minhabba f'hekk ivabradine għandu jintuża bi prekawzjoni f'dawn in-nies.

Pazjenti b'indeboliment tal-fwied

Mhemmx bżonn ta' aġġustar tad-doža f'pazjenti li jbatu minn indeboliment ħafif tal-fwied. Għandhom jittieħdu prekawzjonijiet f'pazjenti li jbatu minn indeboliment moderat tal-fwied meta jkunu qed jieħdu ivabradine. L-użu ta' ivabradine huwa kontra-indikat f'pazjenti li jbatu minn indeboliment qawwi tal-fwied, minhabba li għadu ma ġiex studjat f'dawn in-nies u hija mistennija żieda kbira fil-kxif sistemiku (ara sezzjoni 4.3 u 5.2).

Popolazzjoni pedjatrika

Is-sigurtà u l-effikaċja ta' ivabradine fit-tfal taħt it-18-il sena ma ġewx determinati s'issa. Dejta mhux disponibbli.

Metodu ta' kif għandu jingħata

Il-pilloli għandhom jittieħdu mill-halq darbtejn kuljum, jiġifieri darba filghodu u darba filghaxija waqt l-ikel (ara sezzjoni 5.2).

4.3. Kontraindikazzjonijiet

- Sensittività eċċessiva għas-sustanza attiva jew għal kwalunkwe wieħed mill-eċċipjenti elenkti fis-sezzjoni 6.1
- Rata tat-tħabit tal-qalb mistrieha ta' inqas minn 70 taħbita fil-minuta qabel il-kura
- Xokk kardjogeniku
- Infart mijokardijaku akut
- Ipotensjoni severa (< 90/50 mmHg)
- Indeboliment sever tal-fwied
- Sindromu *sick sinus*
- Imblokk sino-atrijali
- Insuffiċjenza tal-qalb instabbi jew akuta
- Pazjenti dipendenti fuq pace maker (ir-rata tal-qalb imposta esklussivament mill-pacemaker)
- Anġina instabbi
- Imblokk AV tat-3 grad
- Użu flimkien ma' impedituri taċ-ċitokromu qawwi P450 3A4 bħal medicini kontra l-fungi tat-tip azole (ketoconazole, itraconazole), antibijotiċi tat-tip macrolide (clarithromycin, erythromycin *per os*, josamycin, telithromycin), impedituri HIV protease (nelfinavir, ritonavir) u nefazodone (ara sezzjoni 4.5 u 5.2)
- Użu flimkien ma' verapamil jew diltiazem li huma inhibituri moderati ta' CYP3A4 bi proprjetajiet ta' tnaqqis fir-rata tat-tħabit tal-qalb (ara sezzjoni 4.5)
- Tqala, treddiġ u nisa li jista' jkollhom it-tfäl li ma jużaww miżuri ta' kontraċċezzjoni xierqa (ara sezzjoni 4.6)

4.4. Twissijiet speċjali u prekawzjonijiet ghall-użu

Twissijiet speċjali

Nuqqas ta' beneficiju mill-eżitu kliniku f'pazjenti b'anġina pectoris sintomatika kronika stabbli
Ivabradine huwa indikat ghall-kura sintomatika ta' anġina pectoris kronika stabbli peress li ivabradine ma għandu ebda beneficiju fuq eżi kardjavaskulari (eż. infart mijokardijaku jew mewta kardjavaskulari) (ara sezzjoni 5.1).

Kejl tar-rata ta' taħbit tal-qalb

Minħabba li r-rata tat-tħabit tal-qalb tista' tvarja b'mod konsiderevoli maž-żmien, għandu jiġu kkunsidrat il-kejl serjal tar-rata tat-tħabit tal-qalb, ECG jew monitoraġġ ambulatorju fuq 24 siegħa meta tiġi ddeterminata r-rata tat-tħabit tal-qalb fi stat mistrieh qabel tinbeda l-kura b'ivabradine u f'pazjenti kkurati b'ivabradine meta tiġi kkunsidrata titrazzjoni. Dan jaapplika wkoll għal pazjenti b'rata baxxa tat-tħabit tal-qalb, b'mod partikolari meta r-rata tat-tħabit tal-qalb tinżel għal taħt 50 bpm, jew wara tnaqqis fid-doża (ara sezzjoni 4.2).

Arritmiji kardijaċi

Ivabradine m'huiex effikaċċi fil-kura jew prevenzjoni ta' arritmiji kardijaċi u bl-istess mod jitlef l-effikaċċja tiegħu meta sseħħ taki-aritmija (eż. takikardija ventrikulari jew supraventrikulari). Minħabba

f'hekk ivabradine m'huwiex irrakkomandat f'pazjenti li jbatu minn fibrillazzjoni atrijali jew xi arritmiji kardiaca oħra li jinterferixxu mal-funzjoni ta' *'sinus node'*.

F'pazjenti kkurati b'ivabradine, hemm riskju akbar li tīgi žviluppata fibrillazzjoni atrijali (ara sezzjoni 4.8). Il-fibrillazzjoni atrijali kienet aktar komuni f'pazjenti li użaw ukoll amiodarone jew anti-arritmiċi qawwija tal-klassi I fl-istess hin.

Huwa rakkomandat monitoraġġ kliniku u regolari f'pazjenti li qegħdin jieħdu ivabradine minħabba r-riskju ta' fibrillazzjoni atrijali (paroċċiżmali jew sostnuta). Dan għandu wkoll jinkludi monitoraġġ bl-ECG jekk huwa klinikament indikat (ez. f'każ ta' anġina eżasperata, palpazzjonijiet, u polz irregolari).

Il-pazjenti għandhom jiġu infurmati dwar is-sinjalji u s-sintomi ta' fibrillazzjoni atrijali u għandhom jingħataw il-parir biex jikkuntattjaw lit-tabib tagħhom jekk dawn iseħħu..

Jekk matul il-kura tiżviluppa fibrillazzjoni atrijali, il-bilanc tal-benefiċċċi u r-riskji ta' kura kontinwa b'ivabradine għandu jiġi kkunsidrat mill-ġdid b'attenzjoni.

Il-pazjenti li jkollhom insuffiċjenza kronika tal-qalb b'difetti fil-konduzzjoni intraventrikolari (imblokk fil-bundle branch tax-xellug, imblokk fil-bundle branch tal-lemin) u dissinkronija ventrikolari għandhom jiġu mmonitorjati mill-qrib.

Užu f'pazjenti b'imblokk AV tat-2 grad

Ivabradine m'huwiex rakkomandat f'pazjenti b'imblokk AV tat-2 grad.

Užu f'pazjenti b'rata tat-taħbit tal-qalb baxxa

Ivabradine m'għandux jinbeda f'pazjenti li qabel il-kura jkollhom rata tat-taħbit tal-qalb waqt il-mistrieh ta' inqas minn 70 taħbita fil-minuta (ara sezzjoni 4.3).

Jekk waqt il-kura ir-rata tat-taħbit tal-qalb mistrieha tonqos b'mod persistenti għal inqas minn 50 bpm jew jekk il-pazjent ihoss xi sintomi relatati ma' bradikardija bħal sturdament, għeja kbira jew ipotensjoni, id-doża għandha titnaqqas jew il-kura għandha titwaqqaf jekk ir-rata tat-taħbit tal-qalb tkun inqas minn 50 bpm jew sintomi ta' bradikardija jipperċisti (ara sezzjoni 4.2).

Užu flimkien ma' imblokkaturi tal-kanal tal-kalċju

L-užu ta' ivabradine huwa kontraindikat flimkien ma' calcium *channel blockers* li jbaxxu r-ritmu tat-taħbit tal-qalb bħal verapamil jew diltiazem (ara sezzjoni 4.3 u 4.5). Ma deherx li ivabradine flimkien ma' nitrates u ma' dihydropyridine calcium *channel blockers* bħal amlodipine jagħmel hsara. Ivabradine flimkien ma' dihydropyridine calcium *channel blockers* ma jidħirxi li kellu effikacja addizjonali.

Insuffiċjenza kronika tal-qalb

L-insuffiċjenza tal-qalb trid tkun stabbli qabel ma tīgi kkunsidrata l-kura b'ivabradine. Ivabradine għandu jintuża b'kawtela f'pazjenti b'insuffiċjenza tal-qalb bi klassifikazzjoni funzjonali IV tan-NYHA minħabba l-ammont limitat ta' dejta f'din il-popolazzjoni.

Attakk ta' puplesija

L-užu ta' ivabradine muhiex irrakkomandat minnufih wara attakk ta' puplesija għax mhemma informazzjoni f'każiżiet bħal dawn.

Funzjoni viżwali

Ivabradine jinfluwenza l-funzjoni retinali (ara sezzjoni 5.1). Sa llum mhemma evidenza li ivabradine għandu effett tossiku fuq ir-retina, iżda l-effetti meta ivabradine jingħata fit-tul għal iktar minn sena għadhom mhux magħrufa. Wieħed għandu jikkunsidra jekk titwaqqafx il-kura jekk kemm-il darba jkun hemm deterjorament mhux mistenni fil-funzjoni visuali. Wieħed għandu joqghod attent f'pazjenti li jbatu minn retinitis pigmentosa.

Prekawzjonijiet ghall-użu

Pazjenti li jbatu minn pressjoni baxxa

Mhemmx informazzjoni biżżejjed dwar pazjenti li jbatu minn pressjoni baxxa, ħafifa jew moderata u għalhekk ivabradine għandu jintuża b'attenzjoni f'dawn il-pazjenti. Ivabradine hu kontra-indikat f'pazjenti b'ipotensjoni severa (pressjoni < 90/50 mm Hg) (ara sezzjoni 4.3).

Fibrillazzjoni ta' l-atru - Aritmija kardijaka

Mhemmx evidenza ta' riskju ta' bradikardija (eċċessiva) mar-ritorn għal *sinus rhythm* meta l-kardjoverżjoni farmakologika tinbeda f'pazjenti li qed jieħdu ivabradine. Iżda peress li mhemmx informazzjoni estensiva wieħed għandu jikkunsidra kardjoverżjoni-DC mhux urgħenti 24 siegħa wara l-aħħar doža ta' ivabradine.

Użu f'pazjenti li jbatu minn sindromi QT kongenitali jew li qegħdin jieħdu kura bi prodotti mediciinali li jtawwlu l-QT

L-użu ta' ivabradine f'pazjenti li jbatu minn sindromu QT kongenitali jew li qegħdin jieħdu kura bi prodotti mediciinali li jtawwlu l-QT għandu jiġi evitat (ara sezzjoni 4.5). Jekk l-użu ta' dawn il-medicini f'daqqa jkun jidher neċċesarju, għandu jiġi kkunsidrat monitoraġġ kardijaku mill-viċin. Tnaqqis fir-rata tat-taħbi tal-qalb, kif ikkawżat b'ivabradine, jista' jħarrex it-titwil tal-QT, li jista' jagħti bidu għal arritmiji severi, b'mod partikolari *Torsade de pointes*.

Pazjenti bi pressjoni għolja li jkunu jeħtieġu modifikasi fil-kura tal-pressjoni tad-demm.

Fil-prova SHIFT kien hemm numru akbar ta' pazjenti li esperenzaw episodji ta' żieda fil-pressjoni tad-demm waqt li kienu qed jingħataw kura b'ivabradine (7.1%) meta mqabel mal-pazjenti li ngħataw kura bi plaċebo (6.1%). Dawn l-episodji seħħew l-aktar ta' spiss ftit wara li ġiet modifikata l-kura għall-pressjoni tad-demm, kienu għaddiena, u ma affettwawx l-effett tal-kura ta' ivabradine. Meta jsiru modifikasi tal-kura f'pazjenti b'insuffiċjenza kronika tal-qalb ikkurati b'ivabradine, il-pressjoni tad-demm tagħhom għandha tīgi mmonitorjata f'intervall xieraq (ara sezzjoni 4.8).

Eċċipjenti

Minħabba li l-pilloli fihom il-lactose, pazjenti bi problemi ereditarji rari ta' intolleranza ta' galactose, defiċenzja ta' lactose tat-tip Lapp jew assorbiment hażin ta' glucose-galactose m'għandhomx jieħdu dan il-prodott mediciinali.

4.5. Interazzjoni ma' prodotti mediciinali oħra u forom oħra ta' interazzjoni

Interazzjonijiet farmakodinamiċi

L-użu flimkien mhux irrakkammandat

Medicini li jtawwlu l-QT

- Medicini kardjovaskulari li jtawwlu l-QT (eż. quinidine, disopyramide, bepridil, sotalol, ibutilide, amiodarone).
- Medicini mhux kardjovaskulari li jtawwlu l-QT (eż. pimozide, ziprasidone, sertindole, mefloquine, halofantrine, pentamidine, cisapride, erythromycin ġol-vini).
- L-użu flimkien ta' medicini kardjovaskulari u medicini mhux kardjovaskulari ma' ivabradine għandu jiġi evitat ghax it-titwil tal-QT jista' jiżdied b'nuqqas fir-rata tat-taħbi tal-qalb.

Jekk jidher li l-użu flimkien huwa neċċesarju, ikun hemm bżonn ta' monitoraġġ kardijaku bir-reqqa (ara sezzjoni 4.4).

Użu konkomittanti bi prekawzjoni

Dijuretiċi li jnaqqsu l-potassju (dijuretiċi thiazidic u dijuretiċi loop): ipokalemija tista' żżid ir-riskju ta' arritmija. Minħabba li ivabradine jista' jikkawża bradikarja, il-kombinazzjoni li tirriżulta ta' ipokalemja u bradikarja hija fattur ta' predispożizzjoni għall-fiegħ ta' arritmiji severi b'mod speċjali fpazjenti b'sindromu QT twil, kemm jekk kongenitali kif ukoll jekk indotti minn sustanza.

Interazzjonijiet farmakokinetici

Iċ-ċitokromu P4503A4 (CYP3A4)

Ivabradine jiġi metabolizzat b'CYP3A4 biss u hu impeditur dghajjef hafna ta' dan iċ-ċitokromu. Ivabradine ma jinfluwenzax il-metabolizmu u l-konċentrazzjoni fil-plażma ta' sustanzi oħra li fuqhom jaħdem CYP3A4 (impedituri dghajfa, moderati u qawwija). L-impedituri u s-sustanzi li jgħiegħlu CYP3A4 jaħdnu iżjed jista' jkollhom interazzjoni ma' ivabradine u jinfluwenzaw il-metabolizmu u l-farmakokinetika tiegħu b'mod klinikament sinifikanti. Studji fuq interazzjoni bejn mediciċini wrew li l-impedituri ta' CYP3A4 iżidu l-konċentrazzjoni tal-plażma ta' ivabradine waqt li l-indutturi jnaqqasuha. Żieda fil-konċentrazzjoni tal-plażma ta' ivabradine tista' tiġi assoċjata mar-riskju ta' bradikardija eċċessiva (ara sezzjoni 4.4).

Kontra-indikazzjonijiet ghall-użu flimkien

L-użu flimkien ta' impedituri qawwija ta' CYP3A4 bħal antifungali ta' tip azole (ketoconazole, itraconazole), antibijotiċi makrolidi (clarithromycin, erythromycin *per os*, josamycin, telithromycin), impedituri tal-HIV protease (nelfinavir, ritonavir) u nefazodone huwa kontra-indikat (ara sezzjoni 4.3). L-impedituri qawwija ta' CYP3A4 ketoconazole (200 mg darba kuljum) u josamycin (1g darbejn kuljum) żiedu l-esponent medju fil-plażma ta' ivabradine minn 7 għal 8 darbiet.

Impedituri ta' CYP3A4 moderati: studji specifiċi ta' interazzjoni fuq voluntiera b'sahħiethom u f'pazjenti wrew li l-użu flimkien ta' ivabradine mal-mediciċini li jnaqqasu r-rata tat-taħbit tal-qalb diltiazem jew verapamil irriżulta f'zieda fl-esponent ġħal ivabradine (żieda minn 2 sa 3 darbiet fl-AUC) u nuqqas addizzjonali fir-ritmu tat-taħbit tal-qalb ta' 5 bpm. L-użu flimkien ta' ivabradine ma' dawn il-prodotti mediciċinali huwa kontraindikat (ara sezzjoni 4.3).

L-użu flimkien mhux irrakkomandat

Meraq tal-grejpfrut: l-esponent ta' ivabradine irdoppja meta ngħata flimkien mal-meraq tal-grejpfrut. Għalhekk wieħed għandu jevita li jieħu l-meraq tal-grejpfrut.

Prekawzjonijiet ghall-użu flimkien

- Impedituri CYP3A4 moderati: L-użu ta' ivabradine flimkien ma' impedituri ta' CYP3A4 moderati (eż. fluconazole) jiġi kkunsidrat b'doża tal-bidu ta' 2.5 mg darbejn kuljum u jekk ir-rata tat-taħbit tal-qalb mistrieha hija oħla minn 70 bpm, hemm bżonn li l-pazjent ikun taħt monitoraġġ minħabba ir-rata tat-taħbit tal-qalb.
- Mediċini li jgħiegħlu CYP3A4 jaħdem iżjed: Mediċini li jgħiegħlu CYP3A4 jaħdem iżjed (eż. rifampicin, barbiturates, phenytoin, *Hypericum perforatum* [St. John's Wort] jistgħu jnaqqasu l-esponent u l-attività ta' ivabradine. L-użu ta' mediċini li jgħiegħlu CYP3A4 jaħdem iżjed jista' jirrikjedi aġġustar tad-doża ta' ivabradine. L-użu ta' ivabradine 10 mg darbejn kuljum flimkien ma' St John's Wort wera li jnaqqas b'nofs l-AUC ta' ivabradine. Għandu jiġi limitat it-teħid ta' St. John's Wort waqt il-kura b'ivabradine.

Użu flimkien ieħor

Studji specifiċi li saru fuq jekk mediciċinali oħra jaqblux ma' dan il-prodott urew li m'hemm l-ebda effett klinikament sinifikanti tal-prodotti mediciċinali msemmija hawn taħt fuq il-farmakokinetika u l-farmakodinamika ta' ivabradine: impedituri proton pump (omeprazole, lansoprazole), sildenafil, impedituri HMG COA reductase (simvastatin), dihydropyridine calcium channel blockers (amlodipine, lacidipine), digoxin u warfarin. Barra minn hekk, ma kienx kemm effett klinikament sinifikanti ta' ivabradine fuq il-farmakokinetika ta' simvastatin, amlodipine, lacidipine fuq il-farmakokinetika u l-farmakodinamika ta' digoxin, warfarin u fuq il-farmakodinamika ta' aspirin.

F'fazi pivotali III tal-provi kliniči, il-prodotti mediciċinali msemmija hawn taħt ingħataw bħas-soltu flimkien ma' ivabradine mingħajr l-ebda evidenza ta' biżże fuq is-sigurtà: impedituri angiotensin converting enżemi, antagonisti angiotensin II, imblokkaturi tar-riċetturi beta, dijuretiċi, sustanzi kontra l-

aldosterone agents, nitrates li jaħdmu fil-qosor u fit-tul, impedituri HMG CoA reductase, fibrates, impedituri proton pump, antidiabetici orali, aspirin u prodotti medicinali oħra anti-platelet.

Popolazzjoni pedjatrika

Studji dwar l-effett ta' medicini jew ta' affarijiet oħra fuq l-effett farmaċewtiku tal-prodott saru biss fl-adulti.

4.6. Fertilità, tqala u treddiġħ

Nisa li jista' jkollhom it-tfal

Nisa li jista' jkollhom it-tfal għandhom jużaw miżuri ta' kontraċeazzjoni xierqa waqt il-kura (ara sezzjoni 4.3).

Tqala

M'hemmx tagħrif bizzejjed dwar l-użu ta' ivabradine waqt it-tqala.

Studji f'annimali urew effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva. Dawn l-istudji urew effetti ħżiena fuq it-tqala u/jew fuq il-fetu/tarbija tat-tweli (ara sezzjoni 5.3). Mhux magħruf ir-riskju potenzjali fuq in-nies. Għaldaqstant, ivabradine mħuwiex indikat sabiex jintuża waqt tqala (ara sezzjoni 4.3).

Treddiġħ

Studji fuq l-annimali wrew li ivabradine johrog fil-ħalib tas-sider. Għalhekk ivabradine huwa kontra-indikat waqt it-treddiġħ (ara sezzjoni 4.3).

Nisa li jehtieġ kura b'ivabradine għandhom iwaqqfu t-treddiġħ u għandhom jagħżlu mod ieħor kif jitimgħu lit-tifel/tifla tagħhom.

Fertilità

Studji fuq firien ma urew ebda effett fuq il-fertilità fl-irġiel u fin-nisa (ara sezzjoni 5.3).

4.7. Effetti fuq il-hila biex issuq u thaddeġ magni

Studju speċifikli li sar fuq voluntiera f'sahħithom biex isir magħruf x'effett għandu ivabradine waqt is-sewqan wera li m'għandu l-ebda effett. Madankollu, fl-esperjenza ta' wara t-tqegħid fis-suq, kienu rrappurtati każiżjet ta' indeboliment tal-hila biex issuq minħabba sintomi viżwali. Ivabradine jista' jikkagħuna fenomeni mudwali temporanji l-aktar bħal ċrieki ta' dawl. (ara sezzjoni 4.8). Wieħed għandu jikkunsidra dawn il-fenomeni waqt is-sewqan jew waqt it-thaddim ta' magni speċjalment meta jkun hemm varjazzjoni fil-qawwa tad-dawl l-aktar waqt sewqan bil-lejl.

Ivabradine m'għandux effett fuq il-hila biex thaddeġ magni.

4.8. Effetti mhux mixtieqa

Sommarju tal-profil tas-sigurtà

Ivabradine ġie studjat fi provi kliniči li involvew 45,000 partiċipant.

L-aktar reazzjonijiet avversi komuni b'ivabradine, fenomeni mudwali (ċrieki ta' dawl) u bradikardja huma dawk li jiddependu mid-doża u relatati mal-effett farmakoloġiku tal-prodott medicinali.

Lista tabulata tar-reazzjonijiet avversi

Ir-reazzjonijiet avversi li ġejjin gew irrapporatati waqt provi kliniči u huma kklassifikati bl-użu ta' din il-frekwenza: komuni hafna ($\geq 1/10$); komuni ($\geq 1/100$ sa $< 1/10$); mhux komuni ($\geq 1/1000$ sa $< 1/100$); rari ($\geq 1/10000$ sa $< 1/1000$); rari hafna ($< 1/10000$); mhux magħruf (ma tistax tittieħed stima mid-data disponibbli).

Sistema ta' klassifika tal-organi	Frekwenza	Terminu ppreferut
Disturbi tad-demm u tas-sistema limfatika	Mhux komuni	Eosinofilja

Disturbi fil-metabolizmu u n-nutrizzjoni	Mhux komuni	Iperuricemia
Disturbi fis-sistema nervuža	Komuni	Ugigh ta' ras, ġeneralment fl-ewwel xahar tal-kura
	Mhux komuni*	Sturdament, possibbilment relatata ma' bradikardija
Disturbi fl-ħajnejn	Mhux komuni*	Sinkope, possibbilment relatata ma' bradikardija
	Komuni ħafna	Fenomeni mudwali (ċrieki ta' dawl)
	Komuni	Viżta mċajpra
	Mhux komuni	Diplopja Indeboliment fil-vista
Disturbi fil-widnejn u fis-sistema labirintika	Mhux komuni	Vertigo
Disturbi fil-qalb	Komuni	Bradikardija
		Imblokk AV 1 grad (ECG prolongat fl-interval PQ)
		Żieda fl-extra sistoli ventrikulari
		Fibrillazzjoni atrijali
	Mhux komuni	Palpitazzjonijiet, żieda fl-extra sistoli supra ventrikulari
Disturbi vaskulari	Rari ħafna	Imblokk AV tat-2 nd grad, imblokk AV tat-3 rd grad
		Sindrome tas-sick sinus
	Komuni	Pressjoni tad-demm mhux ikkontrollata
Disturbi respiratorji, toraciċi u medjastinali	Mhux komuni*	Pressjoni baxxa, possibbilment relatata ma' bradikardija
	Mhux komuni	Qtugħ ta' nifs
Disturbi gastro-intestinali	Mhux komuni	Nawsija Stitikezza Dijarrea Ugigh ta' żaqq*
Disturbi fil-ġilda u fit-tessuti ta' taht il-ġilda	Mhux komuni*	Anġjoedema Raxx
		Eritema Prurite Urtikarja
Disturbi muskolu-skeletriċi u tat-tessuti konnettivi	Mhux komuni	Bugħawwieġ
Disturbi ġeneralji u kondizzjonijiet ta' mnejn jingħata	Mhux komuni*	Astenja, possibbilment relatata ma' bradikardija
		Għejja, possibbilment relatata ma' bradikardija
	Rari*	Telqa, possibbilment relatata ma' bradikardija
Investigazzjonijiet	Mhux komuni	Kreatinina fid-demm elevata Intervall tal-QT imtawwal tal-ECG

* Il-frekwenza hija kkalkolata minn provi kliniči għal avvenimenti avversi mikxufin minn rapport spontanju

Deskrizzjoni ta' reazzjonijiet avversi magħżula

Fenomeni mudwali (ċrieki ta'dawl) ġew irrapportati minn 14.5% tal-pazjenti, jiddeskrivu luminozita qawwija ta' dawl temporanju limitat fil-qasam viživ. Is-soltu dawn jiġu kkawżati minn varjazzjoni f'daqqa ta' qawwa fid-dawl. Iċ-ċrieki ta' dawl jistgħu jiġu deskritti bħala li donnhom raġġiera, dekompożizzjoni tal-immaġni (effetti stroboskopici jew kalejdoskopici), dwal ikkuluriti qawwija, jew immaġnijiet multipli (persistenza retinali). Ĝeneralment iċ-ċrieki ta' dawl jibdew jidhru fl-ewwel xahrejn tal-bidu tal-kura u wara jistgħu jipprova. Iċ-ċrieki ta' dawl kienu fil-biċċa l-kbira rrapportati li huma ta' intensità moderata. Iċ-ċrieki ta' dawl kollha jghaddu waqt jew wara l-kura, il-biċċa l-kbira tagħhom (77.5%) waqt il-kura. Inqas minn 1% tal-pazjenti biddlu r-rutina tagħhom ta' kuljum jew waqfu l-kura minħabba iċ-ċrieki ta' dawl.

Bradikardija ġiet irrapportata minn 3.3% tal-pazjenti l-aktar fl-ewwel 2 sa 3 xħur mill-bidu tal-kura. 0.5% tal-pazjenti kellhom bradikardija qawwija taħt jew daqs 40 bpm.

Fl-istudju SIGNIFY, ġiet osservata fibrillazzjoni atrijali f'5.3% tal-pazjenti li kienu qed jieħdu ivabradine meta mqabel ma' 3.8% fil-grupp tal-plaċebo. F'analizi miġbura tal-provi kliniči kkontrollati double blind ta' Fażi II/III b'durata ta' mill-inqas 3 xħur li jinkludu aktar minn 40,000 pazjent, l-inċidenza ta' fibrillazzjoni atrijali kienet ta' 4.86% f'pazjenti kkurati b'ivabradine meta mqabel ma' 4.08 % fil-kontrolli, u dan jikkorrispondi għal proporzjon ta' periklu ta' 1.26, 95% CI [1.15-1.39].

Rappurtar ta' reazzjonijiet avversi suspettati

Huwa importanti li jiġu irappurtati reazzjonijiet avversi suspettati wara l-awtorizzazzjoni tal-prodott medicinali. Dan jippermetti monitoraġġ kontinwu tal-bilanċ bejn il-benefiċċju u r-riskju tal-prodott medicinali. Il-professjonisti dwar il-kura tas-saħħa huma mitluba jirrapprtaw kwalunkwe reazzjoni avversa suspettata permezz tas-sistema ta' rappurtar nazzjonali imniżżla f'Appendici V.

4.9. Doża eċċessiva

Sintomi

Doża eċċessiva tista' twassal għal bradikardija severa u fit-tul (ara sezzjoni 4.8).

Gestjoni

Bradikardija severa trid tiġi kkurata b'mod sintomatiku f'ambjent speċjalizzat. F'każ ta' bradikardija b'tolleranza emodinamika, kura sintomatika inkluż prodotti medicinali beta stimulanti fil-vina bħal isoprenaline tista' tiġi ikkunsidrata. Jista' jsir użu temporanju minn pacing tal-qalb bl-elettriku jekk jkun meħtieġ.

5. PROPRJETAJIET FARMAKOLOGIČI

5.1. Proprietajiet farmakodinamiċi

Kategorija farmakoterapewtika: Terapija kardijaka, prodotti medicinali oħra kardijaċi, Kodiċi ATC: C01EB17

Mekkaniżmu ta' azzjoni

Ivabradine hu prodott medicinali li jnaqqas ir-rata tat-taħbit tal-qalb b'mod pur billi jimpedixxi b'mod selettiv u speċifiku l-pace maker b'kurrent I_f kardijaku li jikkontrolla d-depolorazzjoni dijastolika spontanja fis-sinus node u jirregola r-rata tat-taħbit tal-qalb. L-effetti kardijaċi huma specifiċi fuq is-sinus node b'ebda effett fuq il-ħin biex jgħaddi l-istimulu intra-atrijali, atrijuventrikulari jew intraventrikulari, la fuq it-tagħfis mijokardijaku u lanqas fuq ir-ripolarizzazzjoni ventrikulari.

Ivabradine jista' jkollu interazzjoni ma' kurrent I_H retinali li jixbah hafna lil I_f kardijaku. Jieħu sehem fit-tiswija temporanja tas-sistema viziva billi jillimita r-rispons retinali għal stimoli għal dawl qawwi. F'każżejjiet li jikkagħunaw dawn iċ-ċirkustanzi (eż. tibdil f'daqqa ta' luminożità), impedizzjoni parzjali ta' I_H b'ivabradine jispjega l-fenomeni mudwali li kultant jista' jkollu l-pazjent. Fenomeni mudwali (ċriek tad-dawl) huma meqjusin bhala luminożità qawwija ta' dawl temporanju f'parti limitata tal-qasam viżiv (ara sezzjoni 4.8).

Effetti farmakodinamiċi

Il-karatteristika farmakodinamika prinċipali ta' ivabradine fil-bniedem hija tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb dipendenti minn doža speċifika. Analizi ta' tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb b'doža sa 20 mg darbejn kuljum tindika tendenza lejn effett ta' plateau konsistenti ma' riskju inqas ta' bradikardija severa ta' inqas minn 40 bpm (ara sezzjoni 4.8).

B'doži irrikmandati normalment, it-naqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb hu ta' madwar 10 bpm waqt il-mistieħ u waqt l-eżerċizzju fiziku. Dan iwassal għal tnaqqis fuq l-ammont ta' xogħol kardijaku u fuq il-konsum ta' ossiġġu mijokardijaku. Ivabradine m'għandux effett fuq il-ħin biex jgħaddi l-istimulu intrakardijaku, fuq il-kontrazzjoni (l-ebda effett negattiv inotropiku) u lanqas fuq ir-ripolarizzazzjoni ventrikulari:

- fi studji klinici elettrofizjoloġiċi, ivabradine la kellu effett fuq il-ħin atrijuventrikulari jew intraventrikulari biex jgħaddi l-istimulu u lanqas fuq l-intervall QT ikkoreġut;
- f'pazjenti b'anomilja ventrikulari fuq ix-xellug (frazjoni ventrikulari li toħroġ mix-xellug (LVEF) bejn 30 u 45%), ivabradine ma kellu ebda influwenza ta' ħsara fuq LVEF.

Effikaċċja klinika u sigurtà

L-effikaċċja kontra l-anġina u kontra l-iskemija ta' ivabradine ġiet studjata f'ħames provi randomised għamja doppji (tlieta versus plaċebo, wieħed versus atenolol u wieħed versus amlodipine). F'dawn il-provi ħadu sehem 4111 pazjent b'angina pectoris kronika stabbli, li minnhom 2617 ħadu ivabradine.

Deher li ivabradine 5 mg darbejn kuljum kien effikaċi fuq il-parametri tat-test ta' eżerċizzju fiziku wara 3-4 ġimħat ta' kura. L-effikaċċja ġiet ikkonfermata b'doža ta' 7.5 mg darbejn kuljum. Benefiċċju ieħor ta' aktar minn 5 mg darbejn kuljum ġie stabbilit fi studju reference-controlled versus atenolol: it-tul ta' ħin ta' eżerċizzju żidied bi kważi minuta wara xahar ta' kura b'doža ta' 5 mg darbejn kuljum u reġa' żidied bi kwazi 25 sekonda wara 3 xħur oħra ta' kura b'doža mgħaggla ta' 7.5 mg darbejn kuljum. F'dan il-istudju, il-benefiċċċi ta' ivabradine kontra l-anġina u kontra l-iskemija gew ikkonfermati f'pazjenti ta' 65 sena jew iżjed. L-effikaċċja ta' doži ta' 5 mg u 7.5 mg darbejn kuljum kienet konsistenti fi studji fuq il-parametri tat-test ta' eżerċizzju fiziku (tul totali ta' ħin ta' eżerċizzju fiziku, ħin għal-limitazzjoni tal-anġina, ħin ta' bidu ta' anġina, ħin ta' dipressjoni ta' 1mm fil-parti ST) u kien assoċċjat ma' tnaqqis ta' madwar 70% fir-rata tal-attakki tal-anġina. Id-doža ta' darbejn kuljum ta' ivabradine tat-effikaċċja konistenti tul-24 siegha.

Fi studju kkontrollat bi plaċebo randomizzat li nvolva 889 pazjent, ivabradine, meta mogħti flimkien ma' atenolol 50 mg o.d. wera effikaċċja addizzjonali fuq il-parametri ETT kollha fl-inqas punt tal-attività tal-medċina (12-il siegħa wara t-teħid mill-halq).

Fi studji klinici randomised kontrollati bil-placebo fuq 725 pazjenti ivabradine ma kellux effikaċċja aktar minn amlodipine fl-attività tal-medċina fl-inqas hin (12-il siegħa wara li jittieħed mill-halq) waqt li kien hemm aktar effikaċċja fl-aqwa hin (3-4 sīgħat wara li jittieħed mill-halq).

L-effikaċċja t'ivabradine baqgħet tinżamm matul il-perjodi ta' 3 jew 4 xħur ta' kura waqt il-provi tal-effikaċċja. Ma kienx hemm evidenza li kien hemm tolleranza farmakoloġika (nuqqas ta' effikaċċja) li žviluppat waqt il-kura u lanqas ta' fenomeni li reġgħu deħru b'aktar qawwa meta l-kura ġiet imwaqqfa f'daqqa wahda. L-effetti kontra l-anġina u kontra l-iskemija ta' ivabradine kellhom x'jaqsmu mat-tnejn fir-rata tat-taħbit tal-qalb marbut mad-doža bi tnaqqis sinifikanti fil-valur tal-multiplikazzjonijiet tar-rata

mal-pressjoni (rata ta' taħbit tal-qalb x pressjoni sistolika) waqt il-mistrieh u waqt eżerċizzju fiżiku. L-effetti fuq il-pressjoni u fuq resistenza periferali vaskulari kienu minimi u klinikament mhux sinifikanti.

Tnaqqis sostnut fir-rata tat-taħbit tal-qalb deher f'pazjenti kkurati b'ivabradine għal ta' l-inqas sena (n = 713). Ma ġie osservat ebda effett fuq il-metabolizmu tal-glucose jew tal-lipidi.

L-effikaċja ta' ivabradine kontra l-anġina u kontra l-iskemija nżammet f'pazjenti dijabetiċi (n = 457) bl-istess profil ta' sigurtà meta mqabbla mal-popolazzjoni ingenerali.

Studju b'riżultat kbir, BEAUTIFUL, twettaq fost 10,917-il pazjent b'mard tal-arterja koronarja u b'disfunzjoni ventrikulari tax-xellug (LVEF < 40%) b'mod addizzjonali għal terapija ta' sfond ottimali bi 86.9% tal-pazjenti jirċievu beta-blockers. Il-kriterju ewlieni tal-effikaċja kien jew mewta kardjavaskulari, rikoveru l-isptar għal MI akuta jew rikoveru l-isptar ghall-fegħha gdida jew aggravar ta' insuffiċjenza tal-qalb. L-istudju ma wera ebda differenza fir-rata tar-riżultat kompost primarju fil-grupp tal-ivabradine meta mqabbel mal-grupp tal-plaċebo (riskju relattiv ivabradine:plaċebo 1.00, p=0.945).

F'subgrupp post-hoc ta' pazjenti b'anġina sintomatika f'randomizzazzjoni (n=1507), ma ġie identifikat ebda sinjal ta' sigurtà fir-rigward ta' mewta kardjavaskulari, rikoveru l-isptar għal MI akuta jew insuffiċjenza tal-qalb (ivabradine 12.0% kontra plaċebo 15.5%, p=0.05).

Sar studju kbir tar-riżultati, SIGNIFY, f'19,102 pazjenti b'mard tal-arterja koronarja u klinikament mingħajr insuffiċjenza tal-qalb (LVEF > 40%), flimkien ma' terapija ta' sfond ottimali. Intużat skema terapewtika oħġla mill-pożologija approvata (doža tal-bidu ta' 7.5 mg b.i.d (5 mg b.i.d, jekk l-età kienet ≥ 75 sena) u titrazzjoni sa 10 mg b.i.d). Il-kriterju ewlieni tal-effikaċja kien il-kompost ta' mewt kardjavaskulari jew MI mhux fatali. L-istudju ma wera ebda differenza fir-rata tal-punt ta' tmiem kompost primarju (PCE) fil-grupp ta' ivabradine meta mqabbel mal-grupp tal-plaċebo (riskju relattiv ta' ivabradine/plaċebo 1.08, p=0.197). Giet irrapportata bradikardija minn 17.9% tal-pazjenti fil-grupp ta' ivabradine (2.1% fil-grupp tal-plaċebo). 7.1% tal-pazjenti nghataw verapamil, diltiazem jew inibituri qawwija ta' CYP 3A4 waqt l-istudju.

Giet osservata żieda statistikament sinifikanti żgħira fil-PCE f'sottogrupp ta' pazjenti speċifikat minn qabel b'anġina fil-klassi CCS II jew oħġla fil-linja baži (n=12,049) (rati annwali 3.4% meta mqabbel ma' 2.9%, riskju relattiv ta' ivabradine/plaċebo 1.18, p=0.018), iżda mhux fis-sottogrupp tal-popolazzjoni globali tal-anġina fil-klassi CCS $\geq I$ (n=14,286) (riskju relattiv ta' ivabradine/plaċebo 1.11, p=0.110). Id-doża oħġla milli approvata użata fl-istudju ma tispjegax b'mod shih dawn is-sejbiet.

L-istudju SHIFT kien studju double-blind, multiċentri, internazzjonali, randomizzat, ikkontrollat bi plaċebo, kbir tar-riżultati li sar fuq 6505 pazjent adult bi CHF kronika stabbli (ghal ≥ 4 ġimħat), NYHA tal-klassi II sa IV, fi frazzjoni mnaqqsa tat-tfih mill-ventrikolu tax-xellug (LVEF $\leq 35\%$) u rata tal-qalb waqt il-mistrieh ta' ≥ 70 bpm.

Il-pazjenti rċevew kura standard li kienet tinkludi imblokkaturi tar-riċetturi beta (89 %), inibituri ACE u/jew antagonisti ta' angiotensin II (91 %), dijuretiċi (83 %), u sustanzi kontra l-aldosterone (60 %). Fil-grupp li nghata ivabradine, 67% tal-pazjenti nghataw 7.5 mg darbtejn kuljum. Il-perjodu ta' segwitu medjan kien 22.9 xhur. Il-kura b'ivabradine kienet assoċjata ma' tnaqqis medju fir-rata tal-qalb ta' 15 bpm mill-valur tal-linja baži ta' 80 bpm. Id-differenza fir-rata tal-qalb bejn il-fergħat ta' ivabradine u plaċebo kienet ta' 10.8 bpm wara 28 jum, 9.1 bpm wara 12-il xahar u 8.3 bpm wara 24 xahar.

L-istudju wera tnaqqis relativ fir-riskju klinikament u statistikament sinifikanti ta' 18% fir-rata tal-endpoint kompost primarju tal-mortalità kardjavaskulari u rikoveru l-isptar għal taħżeen fl-insuffiċjenza tal-qalb (proporzjon tal-periklu: 0.82, 95%CI [0.75;0.90] – p<0.0001) li deher fi żmien 3 xhur mill-bidu tal-kura. It-naqqis assolut fir-riskju kien ta' 4.2%. Ir-riżultati fuq l-endpoint primarju huma determinati prinċipalment mill-endpoints ghall-insuffiċjenza tal-qalb, ir-rikoveru l-isptar għal taħżeen fl-insuffiċjenza tal-qalb (riskju assolut imnaqqas b'4.7 %) u l-imwiet minn insuffiċjenza tal-qalb (riskju assolut imnaqqas b'1.1 %).

Effett tal-kura fuq l-endpoint kompost primarju, il-komponenti tiegħu u l-endpoints sekondarji

	Ivabradine (N=3241) n (%)	Plaċebo (N=3264) n (%)	Proporzjon ta' periklu [95% CI]	valur-p
Endpoint kompost primarju	793 (24.47)	937 (28.71)	0.82 [0.75; 0.90]	<0.0001
Komponenti tal-kompost:				
- mewt kardjovaskulari	449 (13.85)	491 (15.04)	0.91 [0.80; 1.03]	0.128
- Rikoveru l-isptar għal taħżin fl-insuffiċjenza tal-qalb	514 (15.86)	672 (20.59)	0.74 [0.66; 0.83]	<0.0001
Endpoints sekondarji oħra:				
- Mewt mill-kawzi kollha	503 (15.52)	552 (16.91)	0.90 [0.80; 1.02]	0.092
- Mewt minn insuffiċjenza tal-qalb	113 (3.49)	151 (4.63)	0.74 [0.58; 0.94]	0.014
- Rikoveru l-isptar għal kwalunkwe kawża	1231 (37.98)	1356 (41.54)	0.89 [0.82; 0.96]	0.003
- Rikoveru l-isptar għal raġuni kardjovaskulari	977 (30.15)	1122 (34.38)	0.85 [0.78; 0.92]	0.0002

It-tnaqqis fl-endpoint primarju kien osservat b'mod konsistenti irrispettivament mis-sess tal-persuna, il-klassi ta' NYHA, l-etjologija ta' insuffiċjenza iskemika jew mhux iskemika tal-qalb u mill-istorja ta' dijabete jew pressjoni għolja fl-isfond.

Fis-sottogrupp ta' pazjenti b'HR ta' ≥ 75 bpm (n=4150), ġie osservat tnaqqis ikbar fl-endpoint kompost primarju ta' 24 % (proporzjon tal-periklu: 0.76, 95%CI [0.68;0.85] – p<0.0001) u għal endpoints sekondarji oħrajn, inkluz il-mewt mill-kawzi kollha (proporzjon tal-periklu: 0.83, 95%CI [0.72;0.96] – p=0.0109) u l-mewt kardjovaskulari (proporzjon tal-periklu: 0.83, 95%CI [0.71;0.97] – p=0.0166). F'dan is-sottogrupp ta' pazjenti, il-profil tas-sigurtà ta' ivabradine jaqbel ma' dak tal-popolazzjoni generali.

Ġie osservat effett sinifikanti fuq l-endpoint kompost primarju fil-grupp generali ta' pazjenti li jirċievu terapija b'beta blocker (proporzjon ta' periklu: 0.85, 95%CI [0.76;0.94]). Fis-subgrupp ta' pazjenti b'HR ≥ 75 bpm u fuq id-doża fil-mira rakkomandata ta' beta-blocker, ma ġie osservat ebda beneficiċju statistikament sinifikanti fuq l-endpoint kompost primarju (proporzjon ta' periklu: 0.97, 95%CI [0.74;1.28]) u endpoints sekondarji oħrajn, inkluz rikoveru l-isptar għal aggravar ta' kollass tal-qalb (proporzjon ta' periklu: 0.79, 95% CI [0.56;1.10]) jew mewta minn kollass tal-qalb (proporzjon ta' periklu: 0.69, 95% CI [0.31;1.53]).

Kien hemm titjib sinifikanti fil-klassi tan-NYHA fl-ahħar valur irregistral, 887 (28%) tal-pazjenti fuq ivabradine tjiebu kontra 776 (24%) tal-pazjenti li ħadu plaċebo (p=0.001).

Popolazzjoni pedjatrika

L-Aġenzija Ewropea ghall-Medicini irrinunzjat ghall-obbligu li jigu pprezentati r-riżultati tal-istudji bi Corlentor f'kull sett tal-popolazzjoni pedjatrika fil-kura ta' angina pectoris.

L-Aġenzija Ewropea ghall-Mediciċini iddifferiet l-obbligu li jigu pprezentati riżultati tal-istudji bi Corlentor f'wieħed jew iktar settijiet tal-popolazzjoni pedjatrika fil-kura ta' indeboliment kroniku tal-qalb (ara sezzjoni 4.2 għal informazzjoni dwar l-użu pedjatriku).

5.2 Tagħrif farmakokinetiku

F'kundizzjonijiet fiżjologiči, ivabradine jintreħa malajr mill-pilloli u jinhall mill-ewwel fl-ilma (> 10 mg/mL). Ivabradine huwa S-enantiomer u ma wera l-ebda biokonverżjoni *in vivo*. Id-derivattiv N-desmethylated ta' ivabradine ġie identifikat bħala s-sustanza attiva maġġura ffurmata fil-metabolizmu fil-bniedem.

Assorbiment u bijodisponibilità

Ivabradine jiġi assorbit malajr u kważi kollu wara li jittieħed mill-ħalq u jilhaq l-ogħla livell tal-plaźma f'madwar 1 siegħa meta l-pazjent ikun sajjem. Il-biodisponibiltà totali tal-pilloli miksija b'rita hi ta' madwar 40% minħabba l-effett li jgħaddi mill-ewwel mill-istonku u mill-fwied.

L-ikel jittardja l-assorbiment b'xi siegħa, u l-esponent fil-plaźma jiżdied b'20%-30%. Hu ahjar li l-pilloli jittieħdu ma' l-ikel biex b'hekk tonqos il-varjabiltà intra-individuali fil-kxif (ara sezzjoni 4.2).

Distribuzzjoni

Ivabradine huwa bejn wieħed u ieħor 70% marbut mal-protejina tal-plaźma u l-volum ta' distribuzzjoni fiss huwa viċin ta' 100 1 f'pazjenti. L-ogħla konċentrazzjoni fil-plaźma meta jingħata fit-tul f'doża rakkomandata ta' 5 mg darbejn kuljum hija ta' 22 ng/mL (CV = 29%). Il-medja ta' konċentrazzjoni fil-plaźma fissa hija ta' 10 ng/mL (CV = 38%).

Bijotrasformazzjoni

Ivabradine jiġi metabolizzat b'mod estensiv mill-fwied u mill-istonku permezz ta' ossidazzjoni biċ-ċitokromu P450 3A4 (CYP3A4) biss. Is-sustanza attiva prinċipali ffurmata fil-metabolizmu hi d-derivattiv N-desmethylated (S18982) ma' kxif ta' madwar 40% tal-prodott medicinali originali. Il-metabolizmu ta' din is-sustanza attiva ffurmata fil-metabolizmu wkoll tinvolvi CYP3A4. Ivabradine għandu affinità baxxa għal CYP3A4, m'għandux induzzjoni u lanqas impedizzjoni klinikament relevanti ta' CYP3A4 u għalhekk mhux mistenni li jbiddel il-livell ta' sustanza li tiġi metabolizzata minn CYP3A4 jew il-konċentrazzjonijiet fil-plaźma. Bil-maqlub impedituri u medicini li jgħiegħlu iċ-ĊYP3A4 jaħdem iż-żejt qawwi jistgħu jaffetwaw sostanzjalment il-konċentrazzjonijiet tal-plaźma ta' ivabradine (ara sezzjoni 4.5).

Eliminazzjoni

Ivabradine jitneħha b'*half-life* prinċipali ta' sagħtejn (70-75% ta' l-AUC) fil-plaźma u *half-life* effettiva ta' 11-il siegħa. It-tnejħija totali hija ta' madwar 400 mL/min u t-tnejħija renali hija ta' madwar 70 mL/min. L-eliminazzjoni tas-sustanzi metabolizzati ssir bl-istess ammont via l-ippurgar u l-awrina. Madwar 4% tad-doża meħuda mill-ħalq titnejha mingħajr ma tinbidel fl-awrina.

Linearità/nuqqas ta' linearità

Il-kinetika ta' ivabradine hija linear fuq medda ta' doża mill-ħalq ta' 0.5-24 mg.

Popolazzjonijiet speċjali

- Persuni akbar fl-età: ma kienx hemm differenza farmakokinetika (AUC u Cmax) bejn anzjani (≥ 65 sena) jew anzjani ħafna (≥ 75 sena) u l-popolazzjoni ingenerali (ara sezzjoni 4.2).
- Indeboliment renali: l-impatt ta' indeboliment renali (tnejħija tal-krejatinina minn 15 sa' 60 mL/min) fuq il-farmakokinetika ta' ivabradine huwa minimu, meta mqabbel mal-kontribut baxx ta' tnejħija renali (madwar 20%) ta' l-eliminazzjoni totali kemm ta' ivabradine kif ukoll tas-sustanza prinċipali tagħha fil-metabolizmu S18982 (ara sezzjoni 4.2).
- Indeboliment tal-fwied: f'pazjenti b'indeboliment ħafif tal-fwied (Child Pugh sa 7 punti) l-AUC ta' ivabradine maħlul u l-prodott attiv tal-metabolizmu prinċipali kienu madwar 20% ogħla milli f'pazjenti fejn il-fwied kien jaħdem normali. Mhemmx informazzjoni bizzżejjed għal tagħrif fuq pazjenti b'indeboliment moderat tal-fwied. Mhemmx informazzjoni bizzżejjed dwar pazjenti b'indeboliment sever tal-fwied (ara sezzjoni 4.2 u 4.3).

Ir-relazzjoni farmakokinetika/farmakodinamika (PK/PD)

Analizi ta' relazzjoni PK/PD wriet li r-rata tat-tħibit tal-qalb tonqos b'mod kważi linear meta tiżdied il-konċentrazzjoni fil-plaźma, ta' ivabradine u ta' S18982 għal doži sa' 15-20 mg darbejn kuljum. F'doži oħġla, it-tnejħi fir-rata tat-tħibit tal-qalb muhiex iktar proporzjonali għal konċentrazzjonijiet fil-plaźma ta' ivabradine u hemm tendenza li jilhaq livell ta' plateau. Esponent qawwi fil-bniedem għal ivabradine li jista' jseħħi meta ivabradine jingħata flimkien ma' impedituri qawwija ta' CYP3A4 jista' jwassal għal tnejħi fir-rata tat-tħibit tal-qalb għalkemm ir-riskju jonqos b'impedituri moderati ta' CYP3A4 (ara sezzjoni 4.3, 4.4 u 4.5).

5.3 Tagħrif ta' qabel l-użu kliniku dwar is-sigurtà

Tagħrif mhux kliniku ibbażat fuq studji konvenzjonali ta' sigurtà farmakoloġika, effett tossiku minn doži ripetuti, effett tossiku fuq il-ġeni, riskju ta' kanċer. Studji ta' l-effett tossiku fuq is-sistema riproduttiva wrew li ivabradine ma għandu l-ebda effett fuq il-fertililità ta' firien maskili u femminili. Meta annimali tqal gew ikkurati waqt l-iżvilupp tal-organi għal-esponimenti viċin id-doži terapewtiċi, kien hemm incidenza ikbar ta' feti b'difetti tal-qalb fil-firien u numru żgħir ta' feti b'ektradaktiġla fil-fniek.

Fi klieb li nghataw ivabradine (doži ta' 2, 7 jew 24 mg/kg/jum) għal sena, ġie osservat tibdil riversibbli fil-funzjoni retinali iż-żda ma kellu x'jaqsam ma' ebda bidla fl-istrutturi ta' l-ghajnejn. Din l-informazzjoni hija konsistenti mal-effett farmakoloġiku ta' ivabradine relataż ma' l-interazzjoni tiegħu ma' iperpolariżazzjoni-attivata tal-kurrenti I_h fir-retina, li jaqsmu omologija estensiva ma' kurrent I_f tal-pacemaker tal-qalb.

Studji kliniči fit-tul tad-doża ripetuta u tal-karċinoġenità ma kixfu l-ebda tibdil klinikament relevanti.

Rapport ta' Stima tar-Riskju Ambjentali (ERA)

L-istima tar-riskju ambjentali ta' ivabradine twettqet skont il-linji gwida Ewropej għal ERA.

Ir-riżultati ta' dawn l-evalwazzjonijiet jappoġġjaw in-nuqqas ta' riskju ambjentali ta' ivabradine u ivabradine ma huwiex ta' theddida għall-ambjent.

6. TAGħrif Farmaċewtiku

6.1 Lista ta' eċċipjenti

Qalba

Lactose monohydrate

Magnesium stearate (E 470 B)

Maize starch

Maltodextrin

Silica, colloidal anhydrous (E 551)

Il-kisja b'rita

Hypromellose (E 464)

Titanium dioxide (E171)

Macrogol 6000

Glycerol (E 422)

Magnesium stearate (E 470 B)

Iron oxide isfar (E172)

Iron oxide aħmar (E172)

6.2 Inkompatibbiltajiet

Mhux applikabbli.

6.3 Żmien kemm idum tajjeb il-prodott mediċinali

3 snin.

6.4 Prekawzjonijiet speċjali għall-hażna

Din il-mediċina m'għandhiex bżonn hażna speċjali.

6.5 In-natura u tal-kontenit ur u ta' dak li hemm ġo fih

Folji ta' Aluminium/PVC ippakkjati f'kaxxi tal-kartun.

Id-daqs tal-pakkett

Pakketti bil-ġranet li fihom 14, 28, 56, 84, 98, 100 jew 112 pilloli miksi ja b'rita.

Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu fis-suq.

6.6 Prekawzjonijiet speċjali li għandhom jittieħdu meta jintrema

L-ebda ġtiġiġiet speċjali.

7. DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEKGħID FIS-SUQ

Les Laboratoires Servier

50, rue Carnot

92284 Suresnes cedex

Franza

8. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEKGħID FIS-SUQ

EU/1/05/317/008-014

9. DATA TAL-EWWEL AWTORIZZAZZJONI/TIĞDID TAL-AWTORIZZAZZJONI

Data tal-ewwel awtorizzazzjoni: 25/10/2005

Data tal-aħħar tiġid: 25/10/2010

10. DATA TA' REVIŻJONI TAT-TEST

Informazzjoni dettaljata dwar dan il-prodott medicinali tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini <http://www.ema.europa.eu/>

ANNESS II

- A. MANIFATTUR(I) RESPONSABBLI GHALL-HRUĞ TAL-LOTT**
- B. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONI RIGWARD IL-PROVVISTA U L-UŻU**
- C. KONDIZZJONIJIET OHRA TAL-AWTORIZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ**
- D. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FIR-RIGWARD TAL-UŻU SIGUR U EFFIKAĊI TAL-PRODOTT MEDIĊINALI**

A. MANIFATTUR(I) RESPONSABBLI GHALL-HRUġ TAL-LOTT

Isem u indirizz tal-manifatturi responsabbli għall-hruġ tal-lott

Les Laboratoires Servier Industrie, 905, route de Saran - 45520 Gidy, Franza
Servier (Ireland) Industries Ltd, Gorey Road – Arklow – Co. Wicklow, L-Irlanda
Przedsiebiorstwo Farmaceutyczne ANPHARM S.A., ul. Annopol 6B – 03-236 Warszawa, II-Polonja
Laboratorios Servier, S.L, Avda. de los Madroños, 33 -28043 Madrid, Spanja

Fuq il-fuljett ta' tagħrif tal-prodott medicinali għandu jkun hemm l-isem u l-indirizz tal-manifattur responsabbli għall-hruġ tal-lott konċernat.

B. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONI RIGWARD IL-PROVVISTA U L-UŻU

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

C. KONDIZZJONIJIET OHRA TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGHID FIS-SUQ

• **Rapporti Perjodiċi Aġġornati dwar is-Sigurtà**

Id-detentur tal-awtorizzazzjoni għat-tqeħid fis-suq għandu jippreżenta rapporti perjodiċi aġġornati dwar is-sigurtà għal dan il-prodott f'konformità mar-rekwiziti mniżzla fil-lista tad-dati ta' referenza tal-Unjoni (lista EURD) prevista skont l-Artikolu 107c(7) tad-Direttiva 2001/83/KE u ppubblikati fuq il-portal elettroniku Ewropew tal-mediċini.

D. KONDIZZJONIJIET JEW RESTRIZZJONIJIET FIR-RIGWARD TAL-UŻU SIGUR U EFFIKAĊI TAL-PRODOTT MEDIĊINALI

• **Pjan tal-ġestjoni tar-riskju (RMP)**

L-MAH għandu jwettaq l-aktivitajiet u l-interventi meħtieġa ta' farmakovigilanza dettaljati fl-RMP maqbul ipprezentat fil-Modulu 1.8.2 tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqeħid fis-Suq u kwalunkwe aġġornament sussegħenti maqbul tal-RMP.

RMP aġġornat għandu jiġi pprezentat:

- Meta l-Aġenzijsa Ewropea għall-Mediċini titlob din l-informazzjoni;
- Kull meta s-sistema tal-ġestjoni tar-riskju tiġi modifikata speċjalment minħabba li tasal informazzjoni ġidida li tista' twassal għal bidla sinifikanti fil-profil bejn il-benefiċċju u r-riskju jew minħabba li jintlaħaq għan importanti (farmakovigilanza jew minimizzazzjoni tar-riskji).

Jekk il-preżentazzjoni ta' PSUR u l-aġġornament ta' RMP jikkoinċidu, dawn jistgħu jiġu pprezentati fl-istess hin.

• **Obbligu biex jitwettqu miżuri ta' wara l-awtorizzazzjoni**

Fiż-żmien stipulat, l-MAH għandu jwettaq il-miżuri ta' hawn taħt:

Deskrizzjoni	Data mistennija
Studju dwar l-utilizzazzjoni tal-mediċina mwettaq f'diversi pajjiżi taż-ŻEE bil-ġhan li jiddeskrivi l-karatteristiċi ta' min juža ivabradine, kif ukoll li jiddeskrivi l-mudelli ta' użu ta' ivabradine, u l-konformità mal-miżuri ta' minimizzazzjoni tar-riskju.	Ġunju 2018

ANNESS III

TIKKETTAR U FULJETT TA' TAGHRIF

A. TIKKETTAR

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIĆINALI**

Corlentor 5 mg pilloli miksija b'rita
ivabradine

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Pillola waħda miksija b'rita fiha 5 mg ivabradine (ekwivalenti għal 5.39 mg bħala ivabradine hydrochloride)

3. LISTA TA' EČĊIPJENTI

Fiha lactose monohydrate
Ara l-fuljett ta' tagħrif għas-sustanzi mhux attivi.

4. GHAMLA FARMAČEWTIKA U KONTENUT

14-il pillola miksija b'rita
[28 pillola miksija b'rita]
[56 pillola miksija b'rita]
[84 pillola miksija b'rita]
[98 pillola miksija b'rita]
[100 pillola miksija b'rita]
[112-il pillola miksija b'rita]

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDIĆINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA

8. DATA TA' SKADENZA

JIS

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŽEN**10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĆINALI, JEKK HEMM BŻONN****11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGRID FIS-SUQ**

Les Laboratoires Servier
50, rue Carnot
92284 Suresnes cedex
Franza

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGRID FIS-SUQ

EU1/05/317/001
[EU1/05/317/002]
[EU1/05/317/003]
[EU1/05/317/004]
[EU1/05/317/005]
[EU1/05/317/006]
[EU1/05/317/007]

13. NUMRU TAL-LOTT

Lott

14. KLASSIFIKAZZJONI ĜENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU**16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE**

CORLENTOR 5 mg

TAGHRIF MINIMU LI GHANDU JIDHER FUQ IL-FOLJI JEW FUQ L-ISTRIXXI

FOLJA

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDICINALI

Corlentor 5 mg pilloli miksijsa b'rita
ivabradine

2. ISEM TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEKGHD FIS-SUQ

Les Laboratoires Servier

3. DATA TA' SKADENZA

EXP

4. NUMRU TAL-LOTT

LOTT

5. OHRAJN

Granet tal-gimħa

IT-TNEJN
IT-TLIETA
L-ERBGHA
IL-HAMIS
IL-ĞIMGħA
IS-SIBT
IL-HADD

TAGHRIF LI GHANDU JIDHER FUQ IL-PAKKETT TA' BARRA**KARTUNA****1. ISEM TAL-PRODOTT MEDICINALI**

Corlentor 7.5 mg pilloli miksija b'rita
ivabradine

2. DIKJARAZZJONI TAS-SUSTANZA(I) ATTIVA(I)

Pillola waħda miksija b'rita fiha 7.5 mg ivabradine (ekwivalenti għal 8.085 mg bħala ivabradine hydrochloride)

3. LISTA TA' EČCIPJENTI

Fiha lactose monohydrate
Ara l-fuljett ta' tagħrif għas-sustanzi mhux attivi.

4. GHAMLA FARMAČEWTIKA U KONTENUT

14-il pillola miksija b'rita
[28 pillola miksija b'rita]
[56 pillola miksija b'rita]
[84 pillola miksija b'rita]
[98 pillola miksija b'rita]
[100 pillola miksija b'rita]
[112-il pillola miksija b'rita]

5. MOD TA' KIF U MNEJN JINGHATA

Aqra l-fuljett ta' tagħrif qabel l-użu.
Użu orali.

6. TWISSIJA SPEċJALI LI L-PRODOTT MEDICINALI GHANDU JINŻAMM FEJN MA JIDHIRX U MA JINTLAHAQX MIT-TFAL

Żomm fejn ma jidhirx u ma jintlaħaqx mit-tfal.

7. TWISSIJA(IET) SPEċJALI OHRA, JEKK MEHTIEĞA

8. DATA TA' SKADENZA

JIS

9. KONDIZZJONIJIET SPEĆJALI TA' KIF JINHAŽEN**10. PREKAWZJONIJIET SPEĆJALI GHAR-RIMI TA' PRODOTTI MEDIĆINALI MHUX UŽATI JEW SKART MINN DAWN IL-PRODOTTI MEDIĆINALI, JEKK HEMM BŻONN****11. ISEM U INDIRIZZ TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGRID FIS-SUQ**

Les Laboratoires Servier
50, rue Carnot
92284 Suresnes cedex
Franza

12. NUMRU(I) TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEGRID FIS-SUQ

EU1/05/317/008
[EU1/05/317/009]
[EU1/05/317/010]
[EU1/05/317/011]
[EU1/05/317/012]
[EU1/05/317/013]
[EU1/05/317/014]

13. NUMRU TAL-LOTT

Lott

14. KLASSIFIKAZZJONI ĜENERALI TA' KIF JINGHATA

Prodott medicinali li jingħata bir-riċetta tat-tabib.

15. ISTRUZZJONIJIET DWAR L-UŽU**16. INFORMAZZJONI BIL-BRAILLE**

CORLENTOR 7.5 mg

TAGħrif Minimu li Ghandu Jidher Fuq Il-Folji jew Fuq L-Istrixxi

FOLJA

1. ISEM TAL-PRODOTT MEDIČINALI

Corlentor 7.5 mg pilloli miksija b'rita
ivabradine

2. ISEM TAD-DETENTUR TAL-AWTORIZZAZZJONI GHAT-TQEKGĦID FIS-SUQ

Les Laboratoires Servier

3. DATA TA' SKADENZA

EXP

4. NUMRU TAL-LOTT

LOTT

5. OHRAJN

Granet tal-gimħa

IT-TNEJN

IT-TLIETA

L-ERBGħA

IL-HAMIS

IL-ĠIMGħA

IS-SIBT

IL-HADD

B. FULJETT TA' TAGHRIF

Fuljett ta' tagħrif: informazzjoni għall pazjent

**Corlentor 5 mg pilloli miksija b'rita
Corlentor 7.5 mg pilloli miksija b'rita
ivabradine**

- ▼ Dan il-prodott mediciċinali huwa suġġett għal monitoraġġ addizzjonali. Dan ser jippermetti identifikazzjoni ta' malajr ta' informazzjoni ġidida dwar is-sigurtà. Inti tista' tgħin billi tirrapporta kwalunkwe effett sekondarju li jista' jkollok. Ara t-tmiem ta' sezzjoni 4 biex tara kif għandek tirrapporta effetti sekondarji.

Aqra sew dan il-fuljett kollu qabel tibda tieħu din il-mediċina peress li fih informazzjoni importanti għalik.

- Żomm dan il-fuljett. Jista jkollok bżonn terga' taqrah.
- Jekk ikollok aktar mistoqsijiet, staqsi lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.
- Din il-mediċina ġiet mogħtija lilek biss. M'ghandekx tħaddiha lil persuni ohra. Tista' tagħmlilhom il-ħsara, anki jekk ikollhom l-istess sinjal ta' mard bħal tiegħek.
- Jekk ikollok xi effett sekondarju kellem lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek. Dan jinkludi xi effett sekondarju possibbli li muwiex elenkat f'dan il-fuljett. Ara sezzjoni 4.

F'dan il-fuljett

1. X'inh Corlentor u għalxiex jintuża
2. X'għandek tkun taf qabel ma tieħu Corlentor
3. Kif għandek tieħu Corlentor
4. Effetti sekondarji li possibbli
5. Kif taħżeen Procolaran
6. Kontenut tal-pakkett u informazzjoni oħra

1. X'inh Corlentor u għalxiex jintuża

Corlentor (ivabradine) huwa mediċina għall-mard tal-qalb li jintuża ghall-kura ta':

- Angina pectoris sintomatika stabbli (li tikkäġuna uġiġi fis-sider) f'adulti li r-rata tat-taħbit tal-qalb tagħhom hija 70 taħbita jew aktar fil-minuta. Jintuża f'pazjenti adulti li ma jittollerawx jew li ma jistgħux jieħdu medicini tal-qalb imsejħin beta-blockers. Jintuża wkoll f'kombinazzjoni ma' beta-blockers f'pazjenti adulti li l-kundizzjoni tagħhom mhijiex ikkontrollata għal kollo b'beta-blocker.
- Insuffiċjenza kronika tal-qalb f'pazjenti adulti li r-rata tal-qalb tagħhom tkun 75 taħbita jew aktar fil-minuta. Jintuża flimkien ma' terapija standard, inkluż terapija beta-blocker jew meta l-imblokkaturi tar-riċetturi beta jkunu kontra-indikati jew mhux tollerati.

X'inh angina pectoris stabbli (magħrufa normalment bħala "angina")

Angina stabbli hija marda tal-qalb li tiġi meta l-qalb ma tkun qed tieħu ossiġġinu bizzżejjed. Dan jiġi l-aktar fl-etià ta' bejn l-40 u l-50 sena. Is-sintomu l-aktar komuni ta' angina hu uġiġi fis-sider jew diqa. Hemm possibiltà aktar ta' attakk ta' angina meta l-qalb tkun thabbat aktar mgħaggla bħal waqt eżerċizzju fiziku, f'emozzjoni, minħabba kesha jew wara l-ikel. Din iż-żieda fir-rata tat-taħbit tal-qalb tista' tikkaġġuna uġiġi fis-sider lil min ibati minn angina.

Dwar l-insuffiċjenza kronika tal-qalb:

L-insuffiċjenza kronika tal-qalb hija marda tal-qalb li sseħħi meta l-qalb ma tkun tista' tippompja bizzżejjed demm lill-bqija tal-ġisem. L-iż-żied sintomi komuni ta' insuffiċjenza tal-qalb huma qtugħi ta' nifs, għejha u nefha fl-għekkiesi.

Kif jaħdem Corlentor?

Corlentor jaħdem billi jnaqqas ir-rata tat-taħbit tal-qalb bi ftit taħbit fil-minuta. Dan inaqqas il-bżonn tal-ossiġnu ghall-qalb speċjalment f'ċirkostanzi meta hemm aktar possibiltà ta' attakk ta' anġina. B'hekk Corlentor jgħin biex jikkontrolla u jnaqqas l-attakki ta' anġina.

Barra minn hekk billi rata għolja tal-qalb taffettwa hażin il-funzjonament tal-qalb u l-pronjosi vitali f'pazjenti b'insuffiċjenza kronika tal-qalb, l-azzjoni specifika ta' ivabradine biex tnaqqas ir-rata tal-qalb tghin sabiex ittejjeb il-funzjonament tal-qalb u l-pronjosi vitali f'dawn il-pazjenti.

2. X'għandek tkun taf qabel ma tieħu Corlentor

Tieħux Corlentor

- jekk inti allerġiku għal ivabradine jew għal xi sustanza oħra ta' din il-mediċina (elenkati fis-sezzjoni 6);
- jekk ir-rata tat-taħbit tal-qalb waqt il-mistrieh hija baxxa ħafna (inqas minn 70 taħbita fil-minuta);
- jekk qed tbat minn xokk kardjoġeniku (kundizzjoni tal-qalb li tiġi ikkurata fl-isptar)
- jekk tbat minn problemi fir-ritmu tat-taħbit tal-qalb;
- jekk qed ikollok attakk tal-qalb;
- jekk tbat minn pressjoni baxxa ħafna;
- jekk tbat minn anġina mhux stabbli (tant qawwija li l-uġiġ fis-sider ikun spiss ħafna anke meta mhemmx eżercizzju fiżiku);
- jekk tbat minn insuffiċjenza tal-qalb li dan l-aħħar marret ghall-agħar;
- jekk it-taħbita ta' qalbek hija imposta esklussivament mill-pacemaker tiegħek;
- jekk tbat minn problemi severi tal-fwied;
- jekk qed tieħu mediċini ghall-kura ta' infezzjoni fungali (bħal ketoconazole, itraconazole), antibijotici ta' tip macrolide (bħal josamycin, clarithromycin, telithromycin jew erythromycin meħuda mill-ħalq), mediċini ghall-kura ta' infezzjonijiet b'HIV (bħal nelfinavir, ritonavir) jew nefazodone (mediċina ghall-kura tad-dipressjoni) jew diltiazem, verapamil (użat għall-pressjoni tad-demm għolja jew anġina pectoris);
- jekk inti mara li jista' jkollha t-tfal u ma tużax kontraċettivi affidabbi;
- jekk int tqila jew qed tiprova toħrog tqila;
- jekk qed tredda'.

Twissijiet u prekawzjonijiet

Kellem lit-tabib jew l-ispīżjar tiegħek qabel tieħu Corlentor

- jekk tbat minn disturbi fir-ritmu tat-taħbit tal-qalb (bħal taħbit irregolari tal-qalb, palpitazzjonijiet, żieda fl-uġiġ fis-sider) jew fibrillazzjoni atrijali sostnuta (tip ta' taħbita tal-qalb irregolari), jew anormalità ta' elettrokardjogramma (ECG) imsejha 'sindromu QT imtawwal',
- jekk għandek sintomi ta' għejja, sturdament jew qtugħi ta' nifs (dan jista' jfisser li għandek il-qalb qed thabbar bil-mod ħafna),
- jekk tbat minn sintomi ta' fibrillazzjoni atrijali (rata tal-polz fi stat mistrieh ecċeżzjonalment għolja (aktar minn 110 taħbita fil-minuta) jew irregolari, mingħajr l-ebda raġuni evidenti, li jagħmilha diffiċli biex titkejjel,
- jekk riċentament kellek puplesija (attakk cerebrali),
- jekk tbat ħafif għal moderat minn pressjoni baxxa,
- jekk tbat minn pressjoni tad-demm mhux ikkontrollata, speċjalment wara bidla fil-kura tiegħek kontra l-pressjoni għolja,
- jekk tbat minn insuffiċjenza severa tal-qalb jew kollass tal-qalb b'anormalità tal-ECG imsejha 'imblokk tal-fergħa bundle',
- jekk tbat minn xi mard kroniku fir-retina tal-ghajnejn,
- jekk tbat minn problemi moderati tal-fwied,
- jekk tbat minn problemi qawwija tal-kliewi,

Jekk xi haġa msemmija hawn fuq tolqot lilek, kellem minnufih lit-tabib tiegħek qabel jew waqt li tkun qed tieħu Corlentor.

Tfal

Corlentor mhuwiex intenzjonat sabiex jintuża fi tfal u adoloxxenti ta' inqas minn 18-il sena.

Mediċini oħra u Corlentor

Għid lit-tabib jew lill-ispizjär tiegħek jekk qiegħed tieħu, ġadu dan l-aħħar jew tista' tieħu xi mediċini oħra.

Kun ġert li tgħarraf lit-tabib tiegħek jekk qed tieħu xi mediċini hawn taħt imsemmija, għax ikun hemm bżonn ta' aġġustar tad-doża ta' Corlentor jew li titqiegħed taħt osservazzjoni:

- fluconazole (mediċina antifungali)
- rifampicin (antibijotiku)
- barbiturates (għal min ibati biex jorqod jew għall-epilepsija)
- phenytoin (għall-epilepsija)
- *Hypericum perforatum* jew St. John's Wort (kura bil-ħnejjex għad-dipressjoni)
- mediċini li jtawwlu l-QT għall-kura ta' problemi fir-ritmu tal-qalb jew kundizzjonijiet oħra bħal:
  - quinidine, disopyramide, ibutilide, sotalol, amiodarone (għall-kura ta' problemi fir-ritmu tat-taħbi tal-qalb)
  - bepridil (kura għal angina pectoris)
  - xi mediċini għall-kura ta' ansjetà, skizoferenja jew psikozi oħra (bħal pimozide, ziprasidone, sertindole)
  - mediċini kontra l-malarja (bħal mefloquine jew halofantrine)
  - erythromycin gol-vini (antibijotiku)
  - pentamidine (mediċina antiparassitika)
  - cisapride (għal kontra r-rifluss gastro-esofogali)
- xi tipi ta' d'ijkej li jistgħu jikkawżaw tnaqqis fil-livell tal-potassju, bħal furosemide, hydrochlorothiazide, indapamide (użati għall-kura ta' edema, pressjoni għolja tad-demm).

Corlentor ma' ikel u xorb

Evita li tieħu il-meraq tal-grejpfrut meta tkun qed tieħu Corlentor.

Tqala u treddiġħ

Tiħux Corlentor jekk inti tqila jew qed tippjana li jkollok tarbija (ara taħt "Tiħux Corlentor").

Jekk int tqila u ġadu Corlentor, għid lit-tabib tiegħek.

Tiħux Corlentor jekk tista' tinqabu tqila ħlief jekk qed tuża miżuri ta' kontrachezzjoni affidabbli (ara "Tiħux Corlentor").

Tiħux Corlentor jekk qed tredda' (ara taħt "Tiħux Corlentor"). Kellem lit-tabib tiegħek jekk qed tredda' jew behsiebek tredda' peress li t-treddiġ għandu jitwaqqaf jekk tieħu Corlentor.

Jekk inti tqila jew qed tredda', tħseb li tista' tkun tqila jew qed tippjana li jkollok tarbija, itlob il-parir tat-tabib jew tal-ispizjär tiegħek qabel tieħu din il-mediċina.

Sewqan u thaddim ta' magni

Corlentor jista' jikkaġunalek fenomeni viživi mudwali temporanji (luminożità temporanja fil-kamp viživ, ara "Effetti Sekondarji li jista' jkollu"). Jekk jiġi tiegħi hekk, oqgħod attent/a waqt is-sewqan jew waqt li tkun qed taħdem fuq magni fil-ħin meta jista' jkun hemm tibdil fil-qawwa tad-dawl għall-gharrieda, speċjalment meta tkun qed issuq bil-lejl.

Corlentor fiċċi il-lactose

Jekk it-tabib qallek li għandek intolleranza għal xi ħlewwiet, għid lit-tabib tiegħek qabel tieħu din il-mediċina.

3. Kif għandek tieħu Corlentor

Dejjem għandek tieħu din il-mediċina skont il-parir eż-żarr tat-tabib tiegħek. Dejjem għandek taċċerta ruhek mat-tabib jew mal-ispiżjar tiegħek jekk ikollok xi dubju. Corlentor irid jittieħed mal-ikel.

Jekk qiegħed tīgi kkurat għal anġina pectoris stabbli

Id-doża tal-bidu ma għandhiex tkun iktar minn pillola waħda ta' Corlentor 5 mg darbtejn kuljum. Jekk għad għandek sintomi ta' anġina u jekk ittollerajt id-doża darbtejn kuljum ta' 5 mg, id-doża tista' tīgi miżjudha. Id-doża ta' manteniment m'għandhiex tkun iktar minn 7.5 mg darbtejn kuljum. It-tabib tiegħek ser jordnalek id-doża korretta għalik. Id-doża li ssoltu tingħata hija pillola waħda filgħodu u pillola waħda filgħaxija. F'xi każijiet (eż. jekk inti anzjan), it-tabib tiegħek jista' jordnalek nofs id-doża, jiġifieri nofs pillola ta' 5 mg ta' Corlentor 5 mg (li tikkorrispondi għal 2.5 mg ta' ivabradine) filgħodu u nofs pillola ta' 5 mg filgħaxija.

Jekk qed tīgi kkurat/a għal insuffiċjenza kronika tal-qalb

Id-doża rakkomandata fil-bidu hija ta' pillola waħda ta' Corlentor 5 mg darbtejn kuljum u tiżdied jekk ikun hemm bżonn għal pillola 1 ta' Corlentor 7.5 mg darbtejn kuljum. It-tabib jagħzel id-doża tajba għalik. Normalment, id-doża tkun ta' pillola waħda filgħodu u pillola waħda filgħaxija. F'xi każijiet (eż. jekk inti anzjan/a) it-tabib tiegħek jista' jaqtik nofs id-doża, jiġifieri nofs pillola Corlentor 5 mg (li hija 2.5 mg ivabradine) filgħodu u nofs pillola 5 mg filgħaxija.

Jekk tieħu Corlentor aktar milli suppost

B'doża kbira ta' Corlentor tista' thossock b'nifsek maqtugħ jew għajjen għax il-qalb thabbar iktar bil-mod. Jekk jiġi hekk għarraf lit-tabib tiegħek immedjat.

Jekk tinsa tieħu Corlentor

Jekk tinsa tieħu d-doża ta' Corlentor, hu d-doża normali meta jkun jerġa' jmissek. M'għandekx tieħu doża doppja biex tpatti għal kull doża li tkun insejt tieħu.

Il-ġranet stampati fuq il-folja li fiha l-pilloli jistgħu jgħinuk biex tiftakar meta ġad l-ahħar pillola ta' Corlentor.

Jekk tieqaf tieħu Corlentor

Minhabba li din il-kura għall-anġina jew kollass kroniku tal-qalb hija normalment għal għomrok, int għandek titkellem mat-tabib tiegħek qabel ma twaqqaf dan il-prodott mediċinali.

Jekk taħseb li l-effett ta' Corlentor hu qawwi ħafna jew ħafif wisq, kellem lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.

Jekk għandek aktar mistoqsijiet dwar l-užu ta' din il-mediċina, staqsi lit-tabib jew lill-ispiżjar tiegħek.

4. Effetti sekondarji possibbi

Bħal kull medicina oħra, din il-mediċina tista' tikkawża effetti sekondarji, għalkemm ma jidhru f'kulhadd.

Il-frekwenza tal-effetti sekondarji li jista' jkollu elenkti hawn taht hija definita permezz tal-konvenzjoni li ġejja:

komuni ħafna: tista' taffettwa aktar minn persuna 1 minn kull 10

komuni: tista' taffettwa sa persuna 1 minn kull 10

mhux komuni: tista' taffettwa sa persuna 1 minn kull 100

rari: tista' taffettwa sa persuna 1 minn kull 1000

rari ħafna: tista' taffettwa sa persuna 1 minn kull 10000

mhux magħruf: ma tistax tittieħed stima mid-data disponibbli

L-aktar reazzjonijiet avversi komuni b'din il-mediċina huma dipendenti fuq id-doža u huma relatati mal-mod ta' azzjoni tagħha:

Komuni ħafna:

Fenomeni mudwali fil-viżta (mumenti qosra ta' zieda fil-luminożità, spiss ikkawżati minn tibdil f'daqqa fl-intensità tad-dawl). Jistgħu wkoll jiġu deskritti bhala li donnhom raġġiera, teptip ikkulurit, dekompożizzjoni tal-immaġni jew immaġnijiet multipli. Dawn ġeneralment iseħħu fi żmien l-ewwel xahrejn ta' kura u wara, dawn jistgħu iseħħu ripetutament u jgħibu waqt jew wara l-kura.

Komuni:

Modifikazzjoni fil-funzjoni tal-qalb (is-sintomi huma tnaqqis fir-rata tat-taħbit tal-qalb). Dawn iseħħu partikolarment fi żmien l-ewwel xahrejn sa 3 xħur mill-bidu tal-kura

Effetti sekondarji oħrajin ġew irrapportati wkoll:

Komuni:

Kontrazzjoni rapida irregolari tal-qalb, perċeazzjoni anormali tat-taħbit tal-qalb, pressjoni tad-demm mhux ikkontrollata, uġiġi ta' ras, sturdament u viżta mċajpra (li wieħed ma jarax čar).

Mhux komuni:

Palpitazzjoni u taħbit addizzjonali tal-qalb, thossok ma tiflaħx (nawsja), stitikezza, dijarrea, uġiġi ta' žaqq, sensazzjoni ta' tidwir (vertigo), diffikultà fit-teħid tan-nifs (dispneja), bugħawwiġ, tibdil fil-parametri tal-laboratorju: livelli għoljin ta' aċiđu uriku fid-demm, eċċess ta' eosinofili (tip ta' ċelloli bojod tad-demm) u livell għoli ta' kreatinina fid-demm (prodott ta' tkissir tal-muskoli), raxx tal-ġilda, anġjoedema (bhal nefha fil-wiċċ, ilsien jew griżżejnejn, diffikultà fit-teħid tan-nifs jew biex tibla'), pressjoni tad-demm baxxa, haġġi hażin, sensazzjoni ta' għejja, sensazzjoni ta' dghufija, intraċċar mhux normali tal-qalb b'ECG, vista doppja, indeboliment fil-vista.

Rari:

Urtikarja, ħakk, ħmura tal-wiċċ, thossok ma tiflaħx.

Rari ħafna:

Taħbitiet irregolari tal-qalb.

Jekk ikollok xi effett sekondarju, kellem lit-tabib jew lill-ispizjar tiegħek. Dan jinkludi xi effett sekondarju li muhiwiex elenkat f'dan il-fuljett. Tista' wkoll tirrapporta effetti sekondarji direttament permezz tas-sistema ta' rappurtar nazzjonali imniżżla f'Appendici V. Billi tirrapporta l-effetti sekondarji tista' tħġiñ biex tiġi provdu aktar informazzjoni dwar is-sigurtà ta' din il-mediċina.

5. Kif taħżeen Corlentor

Żomm din il-mediċina fejn ma tidhix u ma tintlaħhaqx mit-tfal.

Tużax din il-mediċina wara d-data ta' meta tiskadi li tidher fuq il-kartuna u fuq il-folja wara 'JIS'. Id-data ta' meta tiskadi tirreferi għall-aħħar ġurnata ta' dak ix-xahar.

Din il-mediċina m'għandhiex bżonn hażna speċjali.

Tarmix mediċini mal-ilma tad-draña jew mal-iskart domestiku. Staqsi lill-ispizjar tiegħek dwar kif għandek tarmi mediċini li m'ghadex tuża. Dawn il-miżuri jgħiñu għal protezzjoni tal-ambjent.

6. Kontenut tal-pakkett u informazzjoni oħra

X'fih Corlentor

- Is-sustanza attiva hi ivabradine (bhala hydrochloride)
Corlentor 5 mg: pillola waħda miksija b'rita fiha 5 mg ivabradine (ekwivalenti għal 5.390 mg ivabradine hydrochloride)
Corlentor 7.5 mg: pillola waħda miksija b'rita fiha 7.5 mg ivabradine (ekwivalenti għal 8.085 mg ivabradine hydrochloride)
- Is-sustanzi l-oħra fil-qalba tal-pillola huma: lactose monohydrate, magnesium stearate (E 470 B), maize starch, maltodextrin, colloidal anhydrous silica (E 551), u fil-kisja tal-pillola: hypromellose (E 470), titanium dioxide (E 171), macrogol 6000, glycerol (E 422), magnesium stearate (E 470B), iron oxide isfar (E 172), iron oxide aħmar (E 172).

Kif jidher Corlentor u l-kontenut tal-pakkett

Corlentor 5 mg pilloli huma pilloli miksija b'rita, kulur is-salamun, oblungi, b'sinjal imnaqqax fuq iż-żeġw ġaħat, imnaqqxin b'“5” fuq naħa waħda u b'* fuq in-naħa l-oħra.

Corlentor 7.5 mg pilloli huma pilloli miksija b'rita, kulur is-salamun, triangulari, imnaqqxin b'“7.5” fuq naħa waħda u b'* fuq in-naħa l-oħra.

Il-pilloli jiġu f'pakketti (folji tal-Aluminju/PVC) ta' 14, 28, 56, 84, 98, 100 jew 112-il pillola immarkati bil-ġranet.

Jista' jkun li mhux il-pakketti tad-daqsijiet kollha jkunu għal skop kummerċjali.

Detentur tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq u l-Manifattur

Detentur tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq

Les Laboratoires Servier
50, rue Carnot
92284 Suresnes cedex - Franzia

Manifattur

Les Laboratoires Servier Industrie
905 route de Saran
45520 Gidy – Franzia

Servier (Ireland) Industries Ltd
Gorey Road
Arklow – Co. Wicklow – L-Irlanda

Przedsiebiorstwo Farmaceutyczne ANPHARM S.A.
ul. Annopol 6B – 03-236 Warszawa – Il-Polonja

u

Laboratorios Servier, S.L.
Avda. de los Madroños, 33
28043 Madrid
Spanja

Ghal kull tagħrif dwar din il-mediċina, jekk jogħġbok ikkuntattja lir-rappreżentant lokali tad-Detentur tal-Awtorizzazzjoni għat-Tqegħid fis-Suq:

België/Belgique/Belgien

S.A. Servier Benelux N.V.
Tél/Tel: +32 (0)2 529 43 11

България

Сервие Медикал ЕООД
Тел.: +359 2 921 57 00

Česká republika

Servier s.r.o.
Tel: +420 222 118 111

Danmark

Servier Danmark A/S
Tlf: +45 36 44 22 60

Deutschland

Servier Deutschland GmbH
Tel: +49 (0)89 57095 01

Eesti

Servier Laboratories OÜ
Tel: +372 664 5040

Ελλάδα

ΣΕΡΒΙΕ ΕΛΛΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΕΠΕ
Τηλ: +30 210 939 1000

España

Laboratorios Farmacéuticos Rovi, S.A.
Tel: +34 91 375 62 30

France

Les Laboratoires Servier
Tél: +33 (0)1 55 72 60 00

Hrvatska

Servier Pharma, d. o. o.
Tel.: +385 (0)1 3016 222

Ireland

Servier Laboratories (Ireland) Ltd.
Tel: +353 (0)1 6638110

Ísland

Servier Laboratories
C/o Icepharma hf
Sími: +354 540 8000

Italia

Istituto Farmaco Biologico Stroder S.r.l.

Lietuva

UAB "SERVIER PHARMA"
Tel: +370 (5) 2 63 86 28

Luxembourg/Luxemburg

S.A. Servier Benelux N.V.
Tél/Tel: +32 (0)2 529 43 11

Magyarország

Servier Hungaria Kft.
Tel.: +36 1 238 77 99

Malta

GALEPHARMA Ltd
Tel: +(356) 21 247 082

Nederland

Servier Nederland Farma B.V.
Tel: +31 (0)71 5246700

Norge

Servier Danmark A/S
Tlf: +45 36 44 22 60

Österreich

Servier Austria GmbH
Tel: +43 (1) 524 39 99

Polska

Servier Polska SP. Z O.O.
Tel.: + 48 (0) 22 594 90 00

Portugal

Servier Portugal, Lda
Tel: +351 21 312 20 00

România

Servier Pharma SRL
Tel: +4 021 528 52 80

Slovenija

Servier Pharma d.o.o.
Tel: + 386 (0)1 563 48 11

Slovenská republika

Servier Slovensko spol. s r.o.
Tel: +421 0(2) 5920 41 11

Suomi/Finland

Servier Finland Oy

Tel: +39 (055) 623271

Puh/Tel: +358 (0)9 279 80 80

Kύπρος

C.A. Papaellinas Ltd.

Tηλ: +357 22741741

Latvija

SIA Servier Latvia

Tel: + 371 6750 2039

Sverige

Servier Sverige AB

Tel: +46(8)5 225 08 00

United Kingdom

Servier Laboratories Ltd

Tel: +44 (0)1 753 666409

Dan il-fuljett kien rivedut l-aħħar f'

Informazzjoni dettaljata dwar din il-mediċina tinsab fuq is-sit elettroniku tal-Aġenzija Ewropea għall-mediċini <http://www.ema.europa.eu/>